

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

ΠΑΝΟΡΑΜΑ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2016 / Αριθ. 57

Το Pomorskie επιλέγει την έξυπνη οδό

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ
ΠΟΛΕΩΝ

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΣΕ ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

ΤΟΝΩΣΗ ΤΗΣ
ΟΡΕΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Περιφερειακή
και Αστική
Πολιτική

panorama

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΡΘΡΟ	3	EUSAIR: ΜΙΑ ΜΑΚΡΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ.....	22
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΩΝ 2016	4	Ο,ΤΙ ΣΥΝΕΛΑΒΑΝ ΟΙ ΚΑΜΕΡΕΣ.....	24
ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΕΠΠ.....	6	ARCTIC SMARTNESS ΣΤΗ ΛΑΠΩΝΙΑ.....	26
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ WALTER DEFFAA	8	Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΑ ΝΗΣΙΑ.....	27
Ο SIIM KALLAS ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ	14	ΡΟΜΟΡΣΚΙΕ: ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ... 28	
ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ	17	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	36
ΤΟ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.....	18	Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΝΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΒΑΥΙΝΤΡΑΡ.....	38
ΧΑΡΤΕΣ: ΘΑΝΑΤΟΙ ΑΠΟ ΤΡΟΧΑΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΕΡΑ.....	20	ΕΡΓΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ, ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ, ΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ, ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	40
		ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ	44

06

08

24

36

Το περιοδικό αυτό εκδίδεται στα αγγλικά, βουλγαρικά, γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ισπανικά, ιταλικά, πολωνικά και ρουμανικά σε ανακυκλωμένο χαρτί. Διατίθεται σε 22 γλώσσες στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/regional_policy/el/information/publications/panorama-magazine/

Το περιεχόμενο της παρούσας έκδοσης οριστικοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2016.

ΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση, ούτε άλλο πρόσωπο που λειτουργεί για λογαριασμό της μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο για τη χρήση των πληροφοριών της παρούσας έκδοσης, όπως και για τυχόν σφάλματα παρά την προσοχή στην προετοιμασία και τον έλεγχο.

Η παρούσα έκδοση δεν αντικατοπτρίζει αναγκαστικά την άποψη ή τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016

ISSN 1725-8138

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με την προϋπόθεση της αναφοράς της πηγής.

(* Τα δικαιώματα των εν λόγω εικόνων χορηγούνται μόνο για χρήση στο περιοδικό Panorama (έκδοση 57) και όχι για άλλες χρήσεις. Η εικόνα μπορεί να αναπαραχθεί στα πλαίσια του περιεχομένου του Panorama 57 και των εκδόσεών του σε άλλες γλώσσες, αλλά η εικόνα δεν μπορεί να αναπαραχθεί για άλλους σκοπούς.

Για χρήση/αναπαραγωγή υλικού που αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία τρίτου μέρους, η εν λόγω άδεια πρέπει να ληφθεί από τον/τους κατόχους των πνευματικών δικαιωμάτων.

Printed in Belgium

Φωτογραφίες (σελίδες):

Εξώφυλλο: iStock@ewg3D

Σελίδα 3: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 4, 5: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 6, 7: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 8, 9, 10, 11, 12, 13: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 14, 15, 16: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδα 17: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 18, 19: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 20, 21: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδα 22: iStock@sjhayton

Σελίδες 23, 24, 25: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 26, 27: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, iStockCCat82

Σελίδες 28, 29, 30, 31: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 32, 33, 34, 35: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 36, 37: iStock@verve231, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδες 38, 39: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σελίδα 40: NCC

Σελίδα 41: www.weissenseer.com

Σελίδα 42: iStock@AM29

Σελίδα 43: iStock@Marco Marchi

Κεντρικό άρθρο

Οι προετοιμασίες έχουν ήδη ξεκινήσει για την Ευρωπαϊκή εβδομάδα περιφερειών και πόλεων (ΕΕΠΠ), παλιότερα γνωστή ως OPEN DAYS, η οποία έχει προγραμματιστεί για τις 10-13 Οκτωβρίου, στις Βρυξέλλες. Το όνομα άλλαξε μεν, αλλά η ιδέα παρέμεινε ίδια: γύρω στα 130 εργαστήρια, συζητήσεις και δρα-

στηριότητες δικτύωσης που φέτος επικεντρώνονται στο θέμα «Περιφέρειες και πόλεις για βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς». Αν δεν μπορείτε να παραβρεθείτε στις Βρυξέλλες, προβλέπεται επίσης πρόγραμμα εκδηλώσεων για τους πολίτες σε όλη την Ευρώπη, από τον Σεπτέμβριο έως τον Νοέμβριο.

Τα τρία κύρια θέματα της ΕΕΠΠ συμβαδίζουν με τις πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών: σταθερή και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, και απλούστευση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ. Περίπου 187 περιφέρειες και πόλεις από 28 χώρες θα επικεντρωθούν σε νέες ευκαιρίες για να προσελκύσουν και να υλοποιήσουν επενδύσεις της ΕΕ σε πόλεις και περιφέρειες, να συζητήσουν τα αποτελέσματα τέτοιων επενδύσεων, να παρουσιάσουν καλές πρακτικές και να ενθαρρύνουν τον διάλογο για βελτιώσεις στο μέλλον.

Ένα από τα κύρια θέματα είναι το Πανεπιστήμιο ΕΕΠΠ που αποσκοπεί να καταστήσει τις τελευταίες έρευνες για την περιφερειακή και αστική ανάπτυξη προσιτή στους υπευθύνους χάραξης πολιτικής και τους επαγγελματίες και να ευαισθητοποιήσει για τα αποτελέσματα της έρευνας. Φέτος, το δημοφιλές master class για διδακτορικούς φοιτητές καθώς και ερευνητές που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους θα εστιάσει στην πολιτική συνοχής της ΕΕ.

Άλλες εκδηλώσεις που προσελκύουν το ενδιαφέρον περιλαμβάνουν την τελετή απονομής των ετήσιων βραβείων RegioStars, τη γιορτή για τις καλές πρακτικές στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης, και τα εμπνευσμένα καινοτόμα έργα που στηρίζονται από κονδύλια της πολιτικής συνοχής. Για να δοθεί συνέχεια στην OPEN Urban DAY του 2015, προβλέπονται επίσης διάφορες εκδηλώσεις για την κοινότητα των απασχολούμενων στις πόλεις, συν τα αποτελέσματα του ετήσιου διαγωνισμού φωτογραφίας.

Συζήτηση υψηλού επιπέδου

Αν οι δικαιούχοι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων θέλουν να αξιοποιήσουν στο μέγιστο τις ευκαιρίες που προσφέρονται, είναι πολύ σημαντικό η πρόσβαση σε χρηματοδότηση να είναι όσο το δυνατό απλούστερη. Η συνέντευξή μας με τον πρώην αντιπρόεδρο της Επιτροπής Siim Kallas, πρόεδρο της Ομάδας Υψηλού

Επιπέδου για την απλούστευση, μας δίνει μια εικόνα για το πώς 12 ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες παρακολουθούν διαδικασίες και προάγουν την απλούστευση με στόχο να ενθαρρύνουν την καλύτερη αξιοποίηση των επενδύσεων στις περιφέρειες της ΕΕ. Σε λιγότερο από έναν χρόνο, η Ομάδα έχει αναλύσει θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, επιλογών απλουστευμένου κόστους, πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τις ΜΜΕ, καθώς και χρηματοπιστωτικών μέσων, αλλά επίσης κατέληξε σε συμπεράσματα και συστάσεις για τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου πρόκειται σύντομα να υποβάλλει έκθεση για ένα απλούστερο πλαίσιο εφαρμογής για την εποχή μετά το 2020 ώστε αυτό να συμπεριληφθεί στους προβληματισμούς της Επιτροπής για το μέλλον της πολιτικής συνοχής.

Ανανεωμένη εμφάνιση

Σε αυτό το τεύχος του περιοδικού *Panorama* έχουμε περιλάβει μερικές καινούργιες στήλες και προσαρμόσαμε αρκετά γραφιστικά χαρακτηριστικά προκειμένου να ταιριάζουν καλύτερα με το περιεχόμενο. Το άρθρο που εξετάζει εις βάθος την πολωνική περιοχή του Pomorskie ενσκήπτει στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η εν λόγω περιοχή καθώς και στην «προσέγγιση της διαπραγμάτευσης» που χρησιμοποιεί για να τις ξεπεράσει. Η περιοχή, συνεργαζόμενη με πολλούς εταίρους, δημιουργεί έξυπνες εξειδικεύσεις, αναπτύσσει έργα αναζωογόνησης και συντονίζει δραστηριότητες σε αστικές περιοχές. Μια συνέντευξη με τον Mięczyśląw Struk, τον επικεφαλής του Pomorskie Voivodeship, εξετάζει περαιτέρω τη συνεισφορά της πολιτικής συνοχής στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και τη συμπληρωματικότητα ανάμεσα στα διάφορα επενδυτικά εργαλεία.

Μια πιο εμπειριστατωμένη ματιά στο έργο BAYinTRAP εισέρχεται στα παρασκήνια για να μάθει πώς η ιδέα του θερινού σχολείου χρησιμοποιήθηκε για να συμμετέχουν σπουδαστές σε συστήματα μεταφορών της πόλης και να τους ενθαρρύνουν να λένε τη γνώμη τους για τη βιώσιμη αστική πολιτική μεταφορών.

Το τέλος μιας εποχής

Και τέλος, σε μια συνέντευξη με τον Walter Deffaa, Γενικό Διευθυντή Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής, μάθαμε λίγα πράγματα ακόμη για τα θετικά και τα αρνητικά σημεία της 30χρονης σταδιοδρομίας του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ ετοιμάζεται να συνταξιοδοτηθεί και να βρεθεί αντιμέτωπος με νέες και συγκλονιστικές προκλήσεις... ■

Corina Crețu

Ευρωπαϊκή Επίτροπος περιφερειακής πολιτικής

Ευρωπαϊκή εβδομάδα περιφερειών και πόλεων 2016

Το 2016, η Ευρωπαϊκή εβδομάδα περιφερειών και πόλεων (ή «ΕΕΠΠ», γνωστή στο παρελθόν ως «OPEN DAYS») θα πραγματοποιηθεί υπό τον τίτλο «Περιφέρειες και πόλεις για βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς». Η εκδήλωση περιλαμβάνει περίπου 130 εργαστήρια, συζητήσεις και δραστηριότητες δικτύωσης, στα οποία θα παραβρεθούν περί τους 6 000 συμμετέχοντες. Εκτός από τα εργαστήρια με έδρα τις Βρυξέλλες, θα υπάρξει και ένα πρόγραμμα εκδηλώσεων σε τοπικό επίπεδο οι οποίες θα πραγματοποιούνται σε όλη την Ευρώπη από τον Σεπτέμβριο έως τον Νοέμβριο του 2016.

Η φετινή εκδήλωση διαρθρώνεται γύρω από τρία σημαντικά θέματα που συμβαδίζουν με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών της ΕΕ για το 2016. Οι συζητήσεις έχουν ως στόχο να στηρίξουν την εφαρμογή των προγραμμάτων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την περίοδο 2014-2020, να καταδείξουν τα αποτελέσματα των επενδύσεων της ΕΕ, να παρουσιάσουν παραδείγματα καλών πρακτικών και να ενθαρρύνουν σχόλια για πιθανές βελτιώσεις στο μέλλον:

► Σταθερή και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη

Αυτή η ενότητα θα επικεντρωθεί στις νέες ευκαιρίες που έχουν οι περιφέρειες και οι πόλεις να τονώσουν την ανάπτυξη και να δημιουργήσουν περισσότερη απασχόληση, στο πλαίσιο της διεθνοποίησης των οικονομιών της Ευρώπης. Θα εξετάσει ποιες περιφέρειες και πόλεις είναι επί του παρόντος πιο επιτυχημένες όσον αφορά την προσέλκυση νέων επενδύσεων και γιατί. Επίσης, θα ενοκίψει διεξοδικά στις νέες ευκαιρίες που συνδέονται με την καινοτομία, με ιδιαίτερη μνεία στην ενεργειακή απόδοση, την ανάπτυξη της οικονομίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και την προώθηση της κυκλικής οικονομίας καθώς και της έξυπνης εξειδίκευσης.

► Οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς

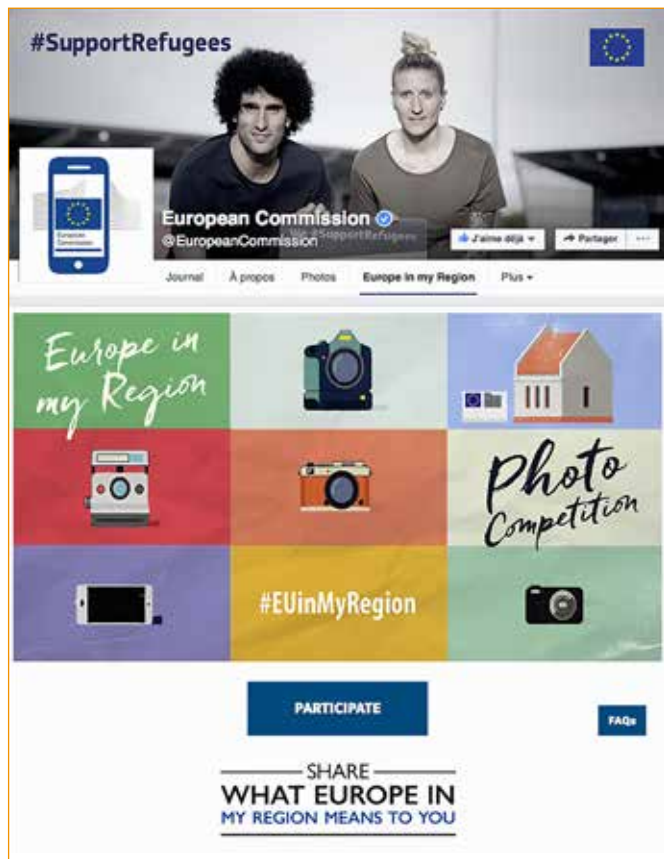
Τα σεμινάρια σε αυτήν την ενότητα θα εξετάσουν την κατάρτιση και την εφαρμογή πολιτικών για την αγορά εργασίας και την κοινωνική ένταξη σε τοπικό επίπεδο για μειονεκτούντα τμήματα του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής στέγασης, των δημοσίων υπηρεσιών και της εκπαίδευσης, καθώς και μέτρα για τη διευκόλυνση της ίδρυσης πολύ μικρών επιχειρήσεων ή μικρών επιχειρήσεων και για τη δημιουργία ενός πιο «φιλικού για τους αυτοαπασχολούμενους» περιβάλλοντος. Η ενότητα θα επιτρέψει στις περιφέρειες και τις πόλεις να ανταλλάξουν τις εμπειρίες τους για την καταπολέμηση της προσφυγικής κρίσης, μεταξύ άλλων και με τη χρήση κονδυλίων της ΕΕ.

► Απλούστευση των ΕΔΕΤ

Σε αυτήν την ενότητα, οι περιφερειακές και εθνικές αρχές που υλοποιούν προγράμματα με τη στήριξη των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων θα έχουν την ευκαιρία να ανταλλάξουν εμπειρίες και καλές πρακτικές αναφορικά με τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων τρόπων απλούστευσης της διαχείρισης και δημιουργίας διοικητικής και εκτελεστικής ικανότητας. Επίσης, θα εξετάσει τις καλύτερες πρακτικές στον τομέα της αστικής ανάπτυξης, των ολοκληρωμένων εδαφικών επενδυτικών προγραμμάτων και της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, καθώς και σε σχέση με την προώθηση της χρήσης νέων χρηματοπιστωτικών μέσων. Τα πρώιμα αποτελέσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων για την περίοδο 2007-2013 θα παρουσιάσουν ενδιαφέρον σε αυτήν την ενότητα.

Ειδική έμφαση στο αστικό θεματολόγιο για την Ευρώπη

Σε συνέχεια της περσινής OPEN Urban DAY, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ΓΔ Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής και η Επιτροπή των Περιφερειών της ΕΕ έχουν συγκεράσει τις δυνάμεις τους με την περιφέρεια Βρυξέλλες-Πρωτεύουσα και με τοπικούς θεσμούς, με εκπροσώπους από άλλες πόλεις και ευρωπαϊκά δίκτυα και

πρωτοβουλίες ώστε να διευκολύνουν τις διεθνείς ανταλλαγές για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

Η κοινότητα των απασχολούμενων στις πόλεις θα μπορέσει να παρακολουθήσει ειδικές, διαδραστικές συνεδρίες, εργαστήρια, επισκέψεις έργων και σημαντικές εκδηλώσεις του αστικού θεματολογίου για την Ευρώπη (θέματα προτεραιότητας του προγράμματος, εταιρικές σχέσεις και υπηρεσίες μίας στάσης), αξιολογήσεις των αστικών επιπτώσεων και τη σημασία της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και επισκέψεων που οργανώνονται από την περιφέρεια Βρυξέλλες-Πρωτεύουσα.

Τοπικές εκδηλώσεις

Κάθε συμμετέχουσα περιφέρεια και πόλη θα οργανώσει τουλάχιστον μία εκδήλωση σε τοπικό επίπεδο, για να φέρει την ΕΕΠΠ πιο κοντά στους πολίτες. Οι εν λόγω εκδηλώσεις θα πραγματοποιηθούν από τον Σεπτέμβριο έως τον Νοέμβριο υπό τον τίτλο «Η Ευρώπη στην περιφέρεια/πόλη μου», και θα στρέφονται γύρω από τις θεματικές δραστηριότητες της ΕΕΠΠ. Οι εν λόγω εκδηλώσεις απευθύνονται στο ευρύ κοινό, τους επίδοξους δικαιούχους της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ, σε ακροατήρια ειδικών, ακαδημαϊκών και των μέσων ενημέρωσης, και μπορούν να έχουν διάφορες μορφές, όπως διασκέψεις, εργαστήρια, ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές ή εκθέσεις. Οι τοπικές εκδηλώσεις μπορούν επίσης να διοργανώνονται σε συνδυασμό με την έναρξη έργων περιφερειακής πολιτικής ή στο πλαίσιο ετήσιων ενημερωτικών μέτρων, όπως απαιτείται από τους κανονισμούς των ΕΔΕΤ.

http://ec.europa.eu/regional_policy/regions-and-cities/2016/

Διαγωνισμός φωτογραφίας «Η Ευρώπη στην περιφέρειά μου»

Ο πέμπτος ετήσιος διαγωνισμός φωτογραφίας δέχεται συμμετοχές έως τις 28 Αυγούστου. Για να συμμετέχουν στον διαγωνισμό, οι πολίτες πρέπει να φωτογραφίσουν ένα έργο που έχει χρηματοδοτηθεί από την ΕΕ, φροντίζοντας η πλάκα ή η πινακίδα που περιέχει τις πληροφορίες χρηματοδότησης και τη σημαία της ΕΕ να βρίσκονται μέσα στην εικόνα. Οι τρεις νικητές κερδίζουν ένα σεμινάριο φωτογραφίας από επαγγελματία φωτογράφο και ένα ταξίδι στις Βρυξέλλες.

<https://goo.gl/t3iwcT>

RegioStars

Στόχος των βραβείων RegioStars είναι να επισημαίνουν καλές πρακτικές στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης και να προβάλλουν πρωτότυπα και καινοτόμα έργα που θα μπορούσαν να προσελκύσουν και να εμπνεύσουν άλλες περιφέρειες.

Οι κατηγορίες των βραβείων για το 2016 είναι:

- ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: αναδυόμενες ευκαιρίες στην παγκόσμια οικονομία
- ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: κυκλική οικονομία
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ: ολοκληρωμένος τρόπος ζωής – οικοδόμηση χωρίς αποκλεισμούς και κοινότητες χωρίς διαχωρισμούς
- CITYSTAR: καινοτόμες λύσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη
- ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ: αλλάζοντας τα δεδομένα, αλλάζοντας τη διαχείριση.

Φέτος, έχουν υποβληθεί και αξιολογούνται από την κριτική επιτροπή 104 αιτήσεις.

Η τελετή για τα βραβεία RegioStars 2016 πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της επίσημης δεξίωσης της ΕΕΠΠ στο BOZAR στις Βρυξέλλες, την Τρίτη 11 Οκτωβρίου. Τα έργα που θα κερδίσουν θα λάβουν τα βραβεία από την επίτροπο περιφερειακής πολιτικής, Corina Crețu, και τον πρόεδρο της κριτικής επιτροπής για τα βραβεία RegioStars, Lambert Van Nistelrooij, ευρωβουλευτή. ■

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

14η Ευρωπαϊκή εβδομάδα περιφερειών και πόλεων 2016, 10-13 Οκτωβρίου 2016, Βρυξέλλες

Οι εγγραφές ξεκινούν στις 6 Ιουλίου:
<http://www.regions-and-cities.europa.eu>

Το Πανεπιστήμιο ΕΕΠΠ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΝΕΑ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αποστολή του Πανεπιστημίου ΕΕΠΠ είναι να καταστήσει προσιτή για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής και τους επαγγελματίες τις τελευταίες έρευνες για την περιφερειακή και αστική ανάπτυξη.

Το Πανεπιστήμιο ΕΕΠΠ, στην όγδοη χρονιά του φέτος, αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Ευρωπαϊκής εβδομάδας περιφερειών και πόλεων (ΕΕΠΠ). Στόχος του είναι να διευκολύνει τις ανταλλαγές ανάμεσα σε ακαδημαϊκούς από όλη την Ευρώπη και σε περιφερειακούς και τοπικούς εκπροσώπους, και να διαδώσει ευρέως τα αποτελέσματα των ερευνών στον τομέα της περιφερειακής και αστικής ανάπτυξης και της πολιτικής συνοχής της ΕΕ.

Το Πανεπιστήμιο ΕΕΠΠ έχει οργανωθεί από τους τρεις κορυφαίους ακαδημαϊκούς επιστημονικούς συλλόγους στον τομέα των περιφερειακών σπουδών, της περιφερειακής επιστήμης και του χωροταξικού σχεδιασμού — την Ένωση περιφερειακών σπουδών (Regional Studies Association, RSA), την Ευρωπαϊκή ένωση περιφερειακής επιστήμης (European Regional Science Association, ERSA), και την Ένωση ευρωπαϊκών σχολών σχεδιασμού (Association of European Schools of Planning, AESOP) — σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ).

Το ΕΕΠΠ παρακολουθούν περίπου 6 000 επαγγελματίες, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και ακαδημαϊκοί που ενδιαφέρονται για την πολιτική συνοχής της ΕΕ. Φιλοξενεί γύρω στις 130 συνεδρίες που οργανώνονται από ευρωπαϊκούς οργανισμούς, περιφέρειες και πόλεις και άλλες οργανώσεις που ενδιαφέρονται για την πολιτική συνοχής της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτού του σφαιρικού προγράμματος, το Πανεπιστήμιο ΕΕΠΠ περιλαμβάνει μαθήματα που επικεντρώνονται σε καίρια θέματα πρακτικού ενδιαφέροντος για τις περιφέρειες και τις πόλεις.

Φέτος, τα θέματα που έχουν προγραμματιστεί για τα μαθήματα είναι:

- Η ώθηση των πολύ μικρών επιχειρήσεων στην πρώτη γραμμή της παραγωγικότητας
- Απαυγάσματα γνώσεων: προκλήσεις και διλήμματα στη σχέση πόλης-πανεπιστημίου
- Πέντε χρόνια έξυπνη εξειδίκευση: από τον σχεδιασμό στην εφαρμογή

European
Commission

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

- Απαιτήσεις χωροταξικών δεδομένων για αποτελεσματική χωροταξική πολιτική
- Σταθερή και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη: εξισορρόπηση της οικονομικής και οικολογικής ανάπτυξης σε πόλεις και περιφέρειες
- Οι εδαφικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε επίπεδο ΕΕ
- Οι διατάξεις για την αστική ανάπτυξη/την εδαφική πολιτική και η πρόκληση της δημιουργίας απλουστευμένων και φιλικών προς τον χρήστη συστημάτων εφαρμογής
- Βιώσιμες κοινωνίες του αύριο: αντιμετώπιση της δημογραφικής πρόκλησης και η δυναμική της οικονομίας της τρίτης ηλικίας
- Μετανάστευση και πόλεις: εδαφικές πτυχές της μετανάστευσης
- Ποιοί είναι οι νέοι αυτοαπασχολούμενοι στην Ευρώπη και ποια είναι η συνεισφορά τους στην ανάπτυξη και την εδαφική και κοινωνική συνοχή;

Master class ΕΕΠΠ

Ένα σημαντικό τμήμα του Πανεπιστημίου ΕΕΠΠ είναι ένα master class για διδακτορικούς φοιτητές αλλά και ερευνητές που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους, οι οποίοι ενδιαφέρονται για την πολιτική συνοχής της ΕΕ. Σε αυτό το master class, που θα πραγματοποιηθεί από τις 9 έως τις 13 Οκτωβρίου, 30 επιλεγμένοι συμμετέχοντες θα παρακολουθήσουν πέντε ημέρες συντονισμένων μαθημάτων που εστιάζονται στην πολιτική συνοχής της ΕΕ. Επίσης, θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν συνοπτικά τη βασική έρευνά τους σε επιτροπές ανώτερων υπαλλήλων της ΕΕ για σχολιασμό και ανατροφοδότηση. Το master class περιλαμβάνει στρογγυλά τραπέζια, διαδραστικά μαθήματα και εκδηλώσεις δικτύωσης με ανώτατους υπαλλήλους της ΕΕ.

Τα βασικά θέματα του master class του 2016 είναι:

- Προώθηση της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς και της κοινωνικής ένταξης, συμπεριλαμβανομένης της εδαφικής διάστασης και της ολοκλήρωσης της αστικής και αγροτικής ανάπτυξης
- Η σημασία της οικονομίας των δικτύων: εκμάθηση τρόπων χάραξης πολιτικής μεταφορές ανάμεσα σε περιφέρειες και πόλεις/διάδοση γνώσεων· και
- Βελτίωση του συστήματος επίτευξης αποτελεσμάτων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής: επιδόσεις, απλούστευση και λογοδοσία.

Για τη συμμετοχή στο master class υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός καθώς προβλέπεται ένα άκρως ενδιαφέρον και πολύ ανταποδοτικό περιβάλλον για τους νεαρούς ερευνητές όπου γνωρίζουν ηγετικές μορφές στη χάραξη πολιτικών της ΕΕ και συζητούν καίρια ζητήματα για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής. Οι συμμετέχοντες προηγούμενων ετών θεωρούν ότι η παρακολούθηση αυτών των μαθημάτων έχει δημιουργήσει νέα δίκτυα και ευκαιρίες και υπήρξε ευεργετική για τη σταδιοδρομία τους.

Ακαδημαϊκοί διοργανωτές

Regional Studies Association

Η Ένωση περιφερειακών σπουδών (Regional Studies Association, RSA), που ιδρύθηκε το 1965, είναι το παγκόσμιο φόρουμ για την έρευνα σε σχέση με τις πόλεις και τις περιφέρειες, την ανάπτυξη και την πολιτική. Η RSA κυκλοφορεί

πέντε εφημερίδες που πρωτοστατούν στον τομέα, από τις οποίες η εφημερίδα *Regional Studies* είναι η αρχαιότερη και η πιο γνωστή. Εξάλλου, χρηματοδοτεί νέες έρευνες και ανταλλαγές γνώσεων μέσα από σειρά χρηματοδοτικών προγραμμάτων καθώς επίσης και δικτύωσης και άλλης στήριξης ώστε να παρέχει βοήθεια στους ερευνητές προκειμένου αυτοί να αναπτύξουν τις έρευνές τους, να εξελίξουν τη σταδιοδρομία τους και να αυξήσουν την επιρροή τους. Η RSA πιστεύει ότι οι περιφέρειες αποτελούν σημαντική χωρική κλίμακα για τη μελέτη της φύσης και των επιπτώσεων των πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών αλλαγών και της καινοτομίας. Η εν λόγω Ένωση συνεργάζεται στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με οργανώσεις όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ΕτΠ, η ΓΔ Regio, το UN-Habitat, η Παγκόσμια Τράπεζα και ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, και συμμετέχει στο Πανεπιστήμιο ΕΕΠΠ και το master class εξ αρχής.

www.regionalstudies.org

Η Ευρωπαϊκή ένωση περιφερειακής επιστήμης (European Regional Science Association, ERSA) είναι η μεγαλύτερη υπερπεριφερειακή επιστημονική ένωση υπό την αιγίδα της Διεθνούς ένωσης περιφερειακής επιστήμης

(Regional Science Association International, RSAI). Η ERSA επί του παρόντος απαρτίζεται από 18 εθνικές και γλωσσικές ενώσεις ερευνητών που ενδιαφέρονται για χωροταξικά θέματα σε όλη την Ευρώπη. Η παγκοσμίου επιπέδου διάσκεψή της συνιστά μοναδική πλατφόρμα για την προώθηση των περιφερειακών σπουδών και ανταλλαγών επάνω σε τρέχοντα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα. Επίσης, η ERSA συνεργάζεται ενεργά με άλλους διεθνείς οργανισμούς και ενώσεις (π.χ. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή ένωση πανεπιστημίων, AESOP) και πιστεύει ότι αυτό είναι θεμελιώδες για την ενίσχυση της καινοτομίας σκέψης και την ανεύρεση νέων και έξυπνων λύσεων στα υπάρχοντα προβλήματα της εδαφικής ανάπτυξης.

www.ersa.org

Η Ένωση ευρωπαϊκών σχολών σχεδιασμού (Association of European Schools of Planning, AESOP), που ιδρύθηκε το 1987,

είναι μια διεθνής ένωση πανεπιστημίων τα οποία ασχολούνται με τη διδασκαλία και την έρευνα στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού. Με περισσότερα από 150 θεσμικά μέλη, η AESOP έχει να προσφέρει μια πλατφόρμα για την ανταλλαγή γνώσεων γύρω από τον σχεδιασμό για ακαδημαϊκούς, επαγγελματίες, επαγγελματικούς φορείς, πολιτικούς και άλλους ενδιαφερομένους για θέματα χωροταξικής και αστικής ανάπτυξης σε όλη την Ευρώπη. Η ετήσια διάσκεψη της AESOP έχει καταστεί η μεγαλύτερη συνέλευση για θέματα χωροταξικού σχεδιασμού στην Ευρώπη. Η ένωση κυκλοφορεί τη δική της εφημερίδα, *Planning Education*, και συνεργάζεται με περισσότερες από 50 άλλες εφημερίδες για τον χωροταξικό σχεδιασμό. Η AESOP συνεργάζεται με ευρωπαϊκούς ακαδημαϊκούς οργανισμούς και επαγγελματικές ενώσεις καθώς επίσης και με ευρωπαϊκούς και παγκόσμιους θεσμούς, φορείς και προγράμματα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΕτΠ, UN-Habitat) στηρίζοντας το αυξανόμενο ενδιαφέρον τους για τα «εδάφη και την εδαφικότητα».

www.aesop-planning.eu

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

<http://regions-and-cities.europa.eu>

Εξυπηρέτηση με το χαμόγελο

ΜΕΤΑ ΑΠΟ 30 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΕΦΤΑΣΕ Η ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΟΝ WALTER DEFFAA, ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΝΑ ΠΕΙ ΕΝΑ ΘΕΡΜΟ ΑΝΤΙΟ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΤΟΥ

Όταν ο Walter Deffaa ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του το 1983, μόλις εννέα κράτη μέλη είχαν συνταχθεί υπέρ του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Τριάντα χρόνια αργότερα, παρότι υπήρξαν και θετικές αλλά και αρνητικές στιγμές, έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος, και περισσότεροι από 508 εκατομμύρια πολίτες σε 28 κράτη μέλη αποτελούν τώρα μέρος της όλο και μεγαλύτερης κοινότητας της ΕΕ. Όπως αναφέρει ο κ. Deffaa στο Panorama, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου υπήρξε μάρτυρας πολλών σημαντικών αλλαγών, τόσο στη σταδιοδρομία του όσο και σε όλη την Ένωση συνολικά.

Κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας σας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπηρετήσατε σε ποικίλες θέσεις σε διαφορετικές ΓΔ. Ποια θεωρείτε πιο ενδιαφέροντα ... και/ή ποια σας αντάμειψε περισσότερο;

Λοιπόν, αφού αφιέρωσα περισσότερα από τη μισή ζωή μου στην Επιτροπή, έχω πάρα πολλές αναμνήσεις! Ξεκίνησα ως διοικητικός υπάλληλος στη ΓΔ ECFIN και δουλεύοντας σε επτά ΓΔ έφτασα μέχρι τη θέση του Γενικού Διευθυντή στις τρεις από αυτές — Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, Φορολογία και Τελωνειακή Ένωση και Περιφερειακή και Αστική Πολιτική.

Νομίζω ότι η ενασχόλησή μου με τον προϋπολογισμό και την περιφερειακή πολιτική με σημάδεψαν περισσότερο, μολονότι υπήρξα αρκετά τυχερός στις ατραπούς της σταδιοδρομίας μου καθώς ο «μίτος» της περιέλαβε αρκετούς φακέλους που αφορούσαν μεταρρύθμιση πολιτικών. Στις θητείες μου στη ΓΔ Προϋπολογισμού και στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, συμμετείχα στην πρωτοβουλία Liikanen για χρηστή και αποτελεσματική οικονομική διαχείριση και στη στρατηγική Kinnock για τη μεταρρύθμιση του συστήματος διαχείρισης, της πολιτικής προσωπικού και της χρηματοοικονομικής διαχείρισης. Όταν εργαζόμουν στη Γενική Γραμματεία, ήμουν υπεύθυνος για την πρώτη ανακοίνωση της Επιτροπής για την αξιολόγηση αντίκτυπου, και ύστερα ήμουν επικεφαλής του γραφείου της επιτροπής Wulf-Mathies. Εργάστηκα στο θεματολόγιο για το 2000, το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2000-2006, το οποίο

περιελάμβανε τη μεγάλη «διεύρυνση προς ανατολάς». Πιο πρόσφατα, με συναδέλφους στη ΓΔ Regio ασχοληθήκαμε με τη διαμόρφωση και υλοποίηση μιας σύγχρονης πολιτικής συνοχής, απλουστεύοντας το σύστημα επίτευξης αποτελεσμάτων και προσανατολίζοντας τόσο την πολιτική μας όσο και τη ΓΔ προς μια λογική επίτευξης αποτελεσμάτων.

Υπό ποια έννοια ο προσανατολισμός προς την επίτευξη αποτελεσμάτων διαφέρει από την προηγούμενη προσέγγιση για την απορρόφηση κονδυλίων;

Για πρώτη φορά μπορούμε να υποβάλλουμε έκθεση για το πού πρόκειται να δαπανηθούν τα χρήματα και τι θα επιτύχουν, αναφέροντας, για παράδειγμα, πόσες θέσεις εργασίες θα δημιουργηθούν, τον αριθμό των ατόμων που απέκτησαν πρόσβαση σε καθαρό νερό ή στηρίχτηκαν με κατάρτιση, τον αριθμό των μειονεκτούντων ατόμων, όπως προσφύγων ή μειονοτήτων, που συμμετέχουν σε προγράμματα κοινωνικής ανάπτυξης, τον αριθμό των επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη, τα επιπλέον νοικοκυριά με καλύτερη ευζωνική πρόσβαση, κ.λπ. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους δικούς τους στόχους και αναμενόμενα αποτελέσματα από τη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής, άπαξ και τα προγράμματα έχουν εγκριθεί. Επίσης, έχουμε προβλέψει ειδικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τη θεματική συγκέντρωση, προκειμένου τα κονδύλια που έχουν εκχωρηθεί να αποτελέσουν κρίσιμη μάζα και να επιφέρουν πραγματικές αλλαγές και αποτελέσματα επιτόπου.

Ευρωπαϊκή εβδομάδα περιφερειών και πόλεων 2015: Οικογενειακή φωτογραφία του master class

Στο όνομα της διαφάνειας, είναι πολύ σημαντικό κάθε πολίτης να έχει πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες. Τον περασμένο Δεκέμβριο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε μια ανακοίνωση (με τίτλο «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη — μεγιστοποίηση της συμβολής των κονδυλίων των ΕΔΕΤ»), όπου αναφέρονται διεξοδικά τα αναμενόμενα αποτελέσματα, και αυτές οι πληροφορίες είναι τώρα διαθέσιμες δημοσίως στην ανοιχτή πλατφόρμα δεδομένων της Επιτροπής (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>), η οποία ενημερώνεται τακτικά. Η πολιτική συνοχής δεν είναι πια μόνο μια έννοια ο προσανατολισμός προς την επίτευξη αποτελεσμάτων μπορεί να θεωρηθεί ως μια τομή μείζονος σημασίας στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Αυτό αποτελεί μεγάλο βήμα προς τα εμπρός, αλλά δεν θα συμφωνούσατε ότι απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια προκειμένου να συρρικνωθεί το έλλειμμα προβολής της περιφερειακής πολιτικής;

Ναι, η προβολή αποτελεί πρόκληση. Τα αριθμητικά στοιχεία δείχνουν ότι μόλις γύρω στο

30% των πολιτών γνωρίζουν για τα περιφερειακά έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, και είναι ενδιαφέρον που περισσότερο από το 70% αυτών των πολιτών θεωρούν ότι τα έργα είναι καλά. Πολλά έχουμε να κερδίσουμε με την καλύτερη προβολή σε τοπικό επίπεδο: όσο περισσότερο άνθρωποι γνωρίζουν για το έργο που γίνεται στις περιφέρειες, όπως για μια μονάδα επεξεργασίας λυμάτων ή ένα κέντρο καινοτομίας, τόσο θετικότερες στάσεις υιοθετούνται. Όσο εγγύτερα φτάνεις στους ανθρώπους στο πεδίο, τόσο περισσότερο θα ενδιαφέρονται για τα έργα που εκτυλίσσονται γύρω τους. Συνεργαζόμαστε ενεργά με το INFORM, το δίκτυο υπευθύνων προβολής στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, ώστε να τους βοηθήσουμε να ανταλλάξουν καλές πρακτι-

κές. Μια σειρά σεμιναρίων, όπου συμμετέχουν διάφοροι ενδιαφερόμενοι, όπως οι αντιπροσωπείες της Επιτροπής στα κράτη μέλη και οι εκπρόσωποι των κέντρων ενημέρωσης Europe Direct, οργανώνονται στα κράτη μέλη με στόχο την ευαισθητοποίησή τους σε σχέση με τον διάλογο με τους πολίτες τους. Και κατά τη διάρκεια της πιο πρόσφατης Ημέρας της Ευρώπης στις 9 Μαΐου, έγινε συντονισμένη προσπάθεια από τους τοπικούς πολιτικούς σε αρκετά κράτη μέλη να επισκεφτούν έργα και να τεκμηριώσουν τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, ελπίζουμε ότι όλο και περισσότεροι πολιτικοί εκπρόσωποι των θεσμικών οργάνων της ΕΕ θα έχουν την ευκαιρία να επισκεφτούν ορισμένα θετικά παραδείγματα έργων, όταν θα βρισκονται τις «χώρες τους».

«Έχουμε να κερδίσουμε πολλά από την καλύτερη επικοινωνία σε τοπικό επίπεδο»

Πώς μπορεί να διασφαλίσει η Επιτροπή ότι η πολιτική συνοχής χρησιμοποιείται για να επιδράσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο σε όλες τις περιφέρειες;

Με τα χρόνια, η χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής είχε σημαντικό αντίκτυπο και χάρη στη μεγαλύτερη διαφάνεια έχουμε αποδείξει ότι έχει συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στη βελτίωση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών, ιδίως στην Ανατολική Ευρώπη, και τους βοήθησε να καλύψουν το χαμένο έδαφος. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές οικονομικές ανισότητες και εξετάζουμε τώρα από κοντά περιφέρειες που υπολείπονται και πώς να βελτιώσουμε την επιρροή μας σε ορισμένες χώρες χαμηλού εισοδήματος και/ή περιφέρειες χαμηλής ανάπτυξης. Το θέμα δεν είναι μόνο τα χρήματα, υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τη διακυβέρνηση, τα διοικητικά και νομικά πλαίσια που επίσης αναφέρονται στην εισαγωγή των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων. Από μια πιο πρακτική σκοπιά, οι διομοτίμες ανταλλαγές ανάμεσα σε εθνικές/περιφερειακές διοικήσεις έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τη διοικητική ικανότητα, ενώ από τη σκοπιά της διακυβέρνησης τα Σύμφωνα ακεραιότητας καταπολεμούν την απάτη και τη διαφθορά, και οι συμφωνίες μεταξύ των

«Ο προσανατολισμός προς την επίτευξη αποτελεσμάτων μπορεί να θεωρηθεί ως μια τομή μείζονος σημασίας στην προγραμματική περίοδο 2014-2020. Για πρώτη φορά μπορούμε να λογοδοτήσουμε για το πώς και πού θα δαπανηθούν τα χρήματα»

συμβαλλόμενων αρχών και των υποψήφιων αναδόχων θα πρέπει να διασφαλίζουν μεγαλύτερη διαφάνεια.

Οι διασυνοριακές περιοχές βρίσκονται επίσης υψηλά στην ημερήσια διάταξη τώρα, με τα κράτη μέλη να ψάχνουν για λύσεις στα θέματα της προσφυγικής κρίσης και της ασφάλειας. Περί τα 150 εκατομμύρια Ευρωπαίοι ζουν σε αυτές τις περιοχές και πολλοί αντιμετωπίζουν προβλήματα που δεν μπορούν να επιλυθούν μόνο με χρήματα. Η Διασυνοριακή ανασκόπηση που παρουσιάστηκε από την επίτροπο Corina Crețu αποσκοπεί στην αντιμετώπιση διοικητικών και νομοθετικών ζητημάτων, όπως αυτών που συνδέονται με τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη, την κοινωνική ασφάλιση και την κινητικότητα στην αγορά

εργασίας. Για να σας δώσω απλώς ένα παράδειγμα: για να περάσεις από τη Δανία στη Σουηδία χρειάζονται συνήθως 30 λεπτά από τη γέφυρα Øresund. Αυτός ο χρόνος διπλασιάστηκε τώρα, λόγω μεθοριακών ελέγχων ασφαλείας πράγμα που, με τον καιρό, υπάρχει ο κίνδυνος να έχει πολύ σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις στις περιφέρειες και των δύο χωρών, χωρίς να αναφέρουμε την ταλαιπωρία και τα πρακτικά προβλήματα που προκύπτουν για εκείνους που εργάζονται στη μια χώρα και ζουν στην άλλη.

Και υπάρχει ένας ακόμη «πονοκέφαλος»: στο παρελθόν, οι ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών μειωνόντουσαν, όμως η οικονομική κρίση σταμάτησε αυτή τη σύγκλιση, πράγμα που σήμανε έναν πραγματικό κώδωνα κινδύνου. Οι πιο απόκεντρες περιφέρειες και πόλεις έχουν πληγεί χειρότερα από την συνεπαγόμενη κάμψη της ανάκαμψης. Ως αντίδραση, στρέψαμε την πολιτική συνοχής περισσότερο προς τις επενδύσεις και τώρα αναφερόμαστε στα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία. Σχεδόν διπλασιάσαμε (με περίπου 20 δισεκατ. EUR) τα κονδύλια σε χρηματοπιστωτικά μέσα, ώστε να αυξήσουμε σημαντικά τον αριθμό των επιχειρήσεων που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη στήριξη της πολιτικής συνοχής. Στόχος είναι η προώθηση των περιφερειακών οικονομιών, μέσω της επικέντρωσης σε τομείς πραγματικής ανάπτυξης, όπως η καινοτομία και, ιδίως, η στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, η οποία, κατά την άποψή μου, είναι ένα πολύ ισχυρό εργαλείο για να προωθηθεί η μετάβαση των περιφερειακών οικονομιών. Ομοίως, αρκετές περιφέρειες από διαφορετικές χώρες έχουν

συνεργαστεί υπό την αιγίδα της Πρωτοβουλίας για την πρωτοπορία — Νέα ανάπτυξη μέσα από την έξυπνη εξειδίκευση. Όλο αυτό δρομολογείται από μια δέσμευση των περιφερειών της ΕΕ να χρησιμοποιούν την έξυπνη εξειδίκευση για την τόνωση της νέας ανάπτυξης μέσα από την επιχειρηματική καινοτομία και τη βιομηχανική ανανέωση.

Στην παρούσα προγραμματική περίοδο, υπάρχουν περισσότερες εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης σε όλη την Ευρώπη. Το ενδιαφέρον σημείο εδώ είναι ότι ζητάμε από τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με τις περιφερειακές και δημόσιες αρχές — όχι μόνο τις κυβερνήσεις τους— προκειμένου να προάγουν την περιφερειακή ανάπτυξη, συνεργαζόμενα με επιχειρήσεις, ερευνητές, πανεπιστήμια και την κοινωνία των πολιτών στο πλαίσιο μιας κοινωνικής διεργασίας η οποία, πιστεύω, είναι και πολύ σημαντική και πολλά υποσχόμενη.

Μέσα στην Επιτροπή, ορισμένες ΓΔ έχουν γίνει αντικείμενο επικρίσεων επειδή δεν συνεργάζονται περισσότερο μεταξύ τους. Έχετε διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει αρκετή βελτίωση στις εσωτερικές συνέργειες ως προς αυτό;

Μέχρι έναν ορισμένο βαθμό η συνεργασία που αναφέρατε στην προηγούμενη ερώτηση υπερβαίνει τις παραδοσιακές περιχαράκωσεις και, επίσης, αντικατοπτρίζει πώς συνεργαζόμαστε μέσα στην Επιτροπή ώστε να διασφαλίζουμε ότι η πολιτική συνοχής δεν αποτελεί

πλέον μια απομονωμένη πολιτική. Συνεργαζόμαστε τώρα με συναδέλφους από άλλους τομείς, όπως την ενέργεια, το περιβάλλον και την έρευνα, χωρίς να ξεχνάμε την αστική ανάπτυξη· στην πραγματικότητα, ποτέ δεν υπήρξε στενότερη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων ΓΔ.

Αυτό έχει να κάνει και με το παρελθόν μου, καθώς έχω βαθιά πίστη στην καινοτομία του δημόσιου τομέα, ένα σημαντικό στοιχείο της οποίας είναι η ανταλλαγή περισσότερων πληροφοριών και γνώσεων μεταξύ των διαφόρων τμημάτων. Για παράδειγμα, προβλέψαμε έναν μηχανισμό που αποκαλείται «σφραγίδα αριστείας». Εάν ένα έργο μιας ερευνητικής ομάδας έχει μπει στον τελικό κατάλογο στο πλαίσιο διαγωνισμού για έργα υπό το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», αλλά δεν υπάρχει επαρκής χρηματοδότηση διαθέσιμη ώστε να προχωρήσει, τότε, αν το έργο μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα περιφερειακής ανάπτυξης, μπορεί να αναληφθεί και να στηριχτεί από περιφερειακή χρηματοδότηση, χωρίς να υπάρχει ανάγκη νέας υποβολής αίτησης. Επομένως, μπορείτε να καταλάβετε ότι

αναδύονται πραγματικές συνέργειες μεταξύ των πολιτικών για την έρευνα και την ανάπτυξη και των πολιτικών για τις περιφέρειες.

Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη του Juncker και τα ΕΔΕΤ συνδέονται επίσης μεταξύ τους: το επενδυτικό σχέδιο βασίζεται στην οικονομική κερδοφορία για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, αλλά κάποιος πρέπει να αναλάβει το ρίσκο. Ενίστε, αυτά τα ρίσκα μπορεί να είναι τόσο υψηλά ώστε να χρειάζεται πρόσθετη κάλυψη, και εκεί είναι που η πολιτική συνοχής μπορεί να καταφέρει να βοηθήσει. Καλά παραδείγματα τέτοιων συνεργειών περιλαμβάνουν την «Troisième Révolution Industrielle» των Επενδυτικών Ταμείων, στο Nord Pas-de-Calais· πρόκειται για ένα πρόγραμμα που θέτει ως στόχο τις μηδενικές εκπομπές άνθρακα έως το 2050, βάσει του οποίου οι ενεργειακές ανάγκες της περιοχής θα καλύπτονται από πηγές ανανεώσιμης ενέργειας. Στην πραγματικότητα, τώρα χρησιμοποιούμε μια δομή διακυβέρνησης σε μεγάλο βαθμό στραμμένη προς το μέλλον καθώς και σύγχρονη, ώστε να προσπαθήσουμε να συνενώσουμε τις δυνάμεις,

«Αναδύονται πραγματικές συνέργειες μεταξύ των πολιτικών για την έρευνα και την ανάπτυξη και των πολιτικών για τις περιφέρειες»

για παράδειγμα, όσων είναι υπεύθυνοι για την ενέργεια στα κράτη μέλη και των διαχειριστών των κονδυλίων, και το ίδιο να συμβεί στον τομέα του περιβάλλοντος.

Αυτή η συνέργεια αφορά και άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ή και άλλες χώρες εκτός Ευρώπης;

Βεβαίως, συζητούμε όλα τα σημαντικά ζητήματα με το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ), ενώ η εταιρική σχέση με την ΕτΠ είναι ιδιαίτερος σημαντική για εμάς. Στο παρελθόν, η στήριξή τους ήταν πιο γενναιόδωρη, αλλά τώρα είναι πιο στρατηγική, για παράδειγμα, σε θέματα αστικού ενδιαφέροντος και έξυπνης εξειδίκευσης. Η χάραξη ολοκληρωμένων πολιτικών κερδίζει

όλο και περισσότερο έδαφος σε στρατηγικούς τομείς, όπως περιβαλλοντικά θέματα, κοινωνικά ζητήματα, στήριξη των μικρών επιχειρήσεων, και ούτω καθεξής, ιδιαίτερος στις πόλεις. Το Σύμφωνο του Άμστερνταμ και το αστικό θεματολόγιο προσφέρουν ένα ενδιαφέρον νέο υπόδειγμα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης σε έναν στρατηγικό τομέα πολιτικής.

Στην Ευρώπη, οι στατιστικές δείχνουν ότι οι πόλεις, τόσο οι μεγάλες όσο και οι μεσαίου μεγέθους, αποτελούν την κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης και ως τέτοιες χρειάζονται χάραξη ολοκληρωμένων πολιτικών. Όμως τα μειονεκτήματα της ζωής στην πόλη περιλαμβάνουν κοινωνικά προβλήματα, ρύπανση, κυκλοφοριακή συμφόρηση, έλλειψη κατοικιών, κ.λπ., και για αυτόν τον λόγο αυτές οι περιοχές

χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής. Ωστόσο, παγκοσμίως, τα αστικά συστήματα της Ευρώπης θεωρούνται παραδείγματα καλών πρακτικών —η Λατινική Αμερική και χώρες σαν την Κίνα ή την Ιαπωνία, με λιγότερο καλά ισορροπημένους αστικούς μηχανισμούς— κοιτάζουν να μάθουν από εμάς.

Πώς έχει αλλάξει το ευρωπαϊκό εγχείρημα από τότε που αρχίσατε να εργάζεστε για την Επιτροπή;

Όταν άρχισα να εργάζομαι στις Βρυξέλλες, στις αρχές της δεκαετίας του 80, ήμασταν εννέα κράτη μέλη και ήμασταν σε κρίση: όλοι μιλούσαν για «Ευρωσκληύρυνση» και το σχέδιο Werner για την οικονομική και νομισματική ένωση είχε αποτύχει. Στην πραγματικότητα,

*«Στην παρούσα
προγραμματική
περίοδο, υπάρχουν
περισσότερες από 120
εδνικές και
περιφερειακές
στρατηγικές έξυπνης
εξειδίκευσης σε όλη
την Ευρώπη»*

νομίζω ότι κατά κάποιον τρόπο η κρίση απο-
τελεί πάντα τμήμα του ευρωπαϊκού εγχειρή-
ματος, αλλά πάντα προχωρούσαμε και
ξεπερνούσαμε την κρίση.

Αρχικά, το εγχείρημα αφορούσε την ολοκλή-
ρωση της Δυτικής Ευρώπης, κι ύστερα προ-
έκυψε το κοινό νόμισμα που υιοθετήθηκε από
19 κράτη μέλη το 2002. Έκτοτε, επανενώ-
σαμε την ήπειρο μέσα από τη διεύρυνση προς
ανατολάς, και συνεχίσαμε να σημειώνουμε
πρόοδο με σχεδόν τριπλάσια κράτη μέλη να
συμμετέχουν τώρα στην από κοινού χάραξη
πολιτικής. Όμως, συνεχίζουμε επίσης να
έχουμε κρίσεις, όπως τώρα· ακόμα και βαθιές
κρίσεις. Τις δεκαετίες του 80 και του 90,

παραπονιόμασταν ότι δεν υπήρχε σημαντική
δημόσια συζήτηση για τα ευρωπαϊκά θέματα,
αλλά τώρα σίγουρα έχει ανοίξει μία, μολοντί
αποδεικνύεται δύσκολη για όλους εκείνους
που εργάζονταν υπέρ του ευρωπαϊκού
εγχειρήματος.

*Τέλος, μετά από μια τόσο ενδιαφέρουσα
σταδιοδρομία, πώς θα απολαύσετε τη
συνταξιοδότησή σας;*

Σε αντίθεση με άλλες σταδιοδρομίες, η δου-
λειά του Γενικού Διευθυντή δεν είναι μια
δουλειά την οποία μπορείς να κάνεις με μει-
ωμένο ωράριο· πιστεύω ότι θα ήταν καλύτερα
να πέσουν οι ρυθμοί σταδιακά αντί να

σταματήσω τελείως από την μια μέρα στην
άλλη. Όμως, έχω κάνει διάφορα σχέδια για
να γεμίσω τον χρόνο μου, μεταξύ άλλων να
βελτιώσω τις ικανότητές μου στο γκολφ, να
κάνω ορειβασία στις Άλπεις με μία από τις
κόρες μας, να διδάξω νέους στο πανεπιστήμιο
ή ίσως να δοκιμάσω κάτι τελείως διαφορετικό,
που δεν το έχω βρει ακόμα! Πραγματικά ευχα-
ριστήθηκα την προνομιακή σταδιοδρομία μου
στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, εκτός του ότι
τη χάρηκα, θα ήθελα επίσης να αφήσω κάτι
πίσω για το κοινό καλό. ■

Ο ισχυρός άνδρας στον τομέα της απλούστευσης

Το *Panorama* παρουσιάζει μια αποκλειστική συνέντευξη του πρώην αντιπροέδρου της Επιτροπής Siim Kallas, προέδρου της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου για την απλούστευση.

κ. Kallas, μπορείτε να εξηγήσετε εν συντομία τον σκοπό της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου;

Στόχος της ομάδας μας είναι να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται υπόψη από τα κράτη μέλη όλες οι διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις για την απλούστευση της ζωής των δικαιούχων. Εξετάζουμε θετικά παραδείγματα για το πώς γίνονται ήδη τα πράγματα καθώς επίσης και τους λόγους για τους οποίους άλλες χώρες είναι διστακτικές. Επίσης, είμαστε στραμμένοι προς το μέλλον, σκεφτόμαστε έξω από τα εσκαμμένα για να βρούμε τρόπους επίτευξης της απλούστευσης. Παρέχουμε συμβουλές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά τον τρόπο περαιτέρω μείωσης του διοικητικού άχθους για τους δικαιούχους των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων κατά τη διάρκεια της παρούσας προγραμματικής περιόδου, και προβληματιζόμαστε για τις μακροπρόθεσμες προοπτικές, προσφέροντας δεδομένα για την περίοδο μετά το 2020.

Τι σας έκανε να δεχτείτε τη θέση του προέδρου της ΟΥΕ και ποιες προκλήσεις έχετε αντιμετωπίσει σε αυτόν τον ρόλο;?

Το προσωπικό ενδιαφέρον μου για την απλούστευση προέρχεται από ένα παρελθόν εφαρμογής μεταρρυθμίσεων στην Εσθονία, ιδίως όσον αφορά την εξασφάλιση της ευρείας χρήσης εργαλείων ΤΠ από την κυβέρνηση. Εξάλλου, τα κίνητρά μου προέρχονται και από τη θητεία μου ως ευρωπαίος επίτροπος, αρμόδιος για την έγκριση της απαλλαγής του προϋπολογισμού της ΕΕ. Θα ήθελα να δω όλες τις δημόσιες διοικήσεις παντού στην Ευρώπη να αγωνίζονται πάντα υπέρ της απλούστευσης του

τρόπου με τον οποίον επικοινωνούν με τους πολίτες.

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία αντιπροσωπεύουν σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού της ΕΕ και καίρουν μεγάλης εκτίμησης από τους πολίτες, τις περιφέρειες και τα κράτη μέλη. Πρόκειται για έναν από τους πολύ πραγματικούς τρόπους με τους οποίους οι πολίτες μπορούν να δουν τον αντίκτυπο που έχει η ΕΕ στις περιφέρειές τους. Πολλοί δικαιούχοι παραπονιούνται ότι η πρόσβαση στα ευρωπαϊκά ταμεία είναι υπερβολικά δύσκολη, και ακόμη και όταν χορηγείται χρηματοδότηση, η διαχείριση του έργου, λόγω της γραφειοκρατίας και των ελέγχων, κάνει τους δικαιούχους να μη θέλουν να το προσπαθήσουν ποτέ ξανά. Τούτο έχει σοβαρές επιπτώσεις στη φήμη των ταμείων και πρέπει να διασφαλίσουμε ότι δεν ανατρέπει τους στόχους που προσπαθούμε να επιτύχουμε στο πλαίσιο της εν λόγω επένδυσης.

Πιστεύω ότι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα είναι ότι το σφάλμα παίρνει δυσανάλογες διαστάσεις από πολιτική άποψη. Για παράδειγμα, ένα απλό λάθος στην τήρηση της διαδικασίας θεωρείται σφάλμα. Όταν το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρει ότι ένα τρία τοις εκατό είναι σφάλματα, όλοι συνάγουν αμέσως το συμπέρασμα ότι τρία τοις εκατό των χρημάτων συνοχής διασπαθίζονται. Και καθότι όλοι φοβούνται τόσο πολύ μήπως σφάλλουν, τα κράτη μέλη συχνά ζητούν διευκρινίσεις και περαιτέρω καθοδήγηση. Αυτή η καθοδήγηση παίρνει μετά τη μορφή μη δεσμευτικού δικαίου, δημιουργώντας περισσότερους περιορισμούς και μεγαλύτερη ανασφάλεια δικαίου. Όλα αυτά δημιουργούν μια «μη διαχειρίσιμη κανονιστική ζούγκλα». Πρέπει να σταματήσουμε

Προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα και να προαχθούν διαδικασίες φιλικές για τους δικαιούχους, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικεντρώνεται στη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των δυνατοτήτων απλούστευσης κατά την περίοδο 2014-20. Με στόχο να στηριχθεί αυτό το φιλόδοξο καθήκον, δημιουργήθηκε από την Επιτροπή μια Ομάδα Υψηλού Επιπέδου με ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, τον περασμένο Ιούλιο, ώστε να παρακολουθεί την απλούστευση για τους δικαιούχους των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ). Παρακάτω, ο Siim Kallas, ο πρόεδρος αυτής της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου, παρέχει ενημέρωση για την πρόοδο που σημειώνει η ομάδα.

Αξιοποίηση πολλών εμπειρογνομένων

Η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για την απλούστευση υπέρ των δικαιούχων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούλιο του 2015. Αυτή η ομάδα 12 πολύ έμπειρων εμπειρογνομένων συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον τρόπο μείωσης του διοικητικού άγχους για τους δικαιούχους των ΕΔΕΤ. Η ομάδα αξιολογεί την αξιοποίηση των ευκαιριών απλούστευσης από τα κράτη μέλη, εντοπίζει καλές πρακτικές και διατυπώνει συστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την περίοδο 2014-20 σχετικά με τη βελτίωση της αξιοποίησης μέτρων απλούστευσης, καθώς και για το κανονιστικό πλαίσιο την περίοδο μετά το 2020.

αυτόν τον φαύλο κύκλο αδιάκοπης παραγωγής κανονιστικών ρυθμίσεων.

Τι έχει επιτύχει μέχρι σήμερα η ομάδα και τι άλλο ελπίζει να πετύχει;

Η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου έχει επιτύχει αρκετά πράγματα στην πραγματικότητα. Μέσα σε λιγότερο από έναν χρόνο έχουμε συνέλθει τρεις φορές και έχουμε ήδη αναλύσει τέσσερις θεματικές ενότητες: ηλεκτρονική διακυβέρνηση, απλουστευμένες επιλογές κόστους, πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ για τις ΜΜΕ, και χρηματοπιστωτικά μέσα. Την 1η Μαρτίου, μια πρώτη δέσμη συμπερασμάτων και συστάσεων για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και τις απλουστευμένες επιλογές κόστους αποστάλθηκε στην Επιτροπή και τέθηκε στη διάθεση όλων των ενδιαφερομέ-

νων μερών. Έως το τέλος Ιουνίου, ελπίζουμε να συμφωνήσουμε και να δημοσιεύσουμε τον δεύτερο γύρο συμπερασμάτων και συστάσεων για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση της ΕΕ για τις ΜΜΕ, και για τα χρηματοπιστωτικά μέσα. Πρόκειται για προσωρινές, θα λέγαμε, εκθέσεις επάνω σε διάφορες θεματικές ενότητες οι οποίες εξετάζονται και θα ληφθούν υπόψη στην τελική έκθεση για την απλούστευση, του 2018. Προς το παρόν, επικεντρωνόμαστε στους τομείς εκείνους όπου διακρίνουμε δυνατότητες να υπάρξει αποτέλεσμα κατά την παρούσα περίοδο, ωστόσο αργότερα φέτος θα εστιάσουμε πλήρως την προσοχή μας στην εξέταση της μορφής που θεωρούμε ότι θα πρέπει να πάρει ένα απλούστερο πλαίσιο εφαρμογής για την περίοδο μετά το 2020. Έχουμε την πρόθεση να συντάξουμε την έκθεσή μας επί του θέματος πριν

από το καλοκαίρι του 2017, έτσι ώστε η Επιτροπή να έχει τον χρόνο να τη λάβει υπόψη κατά τον προβληματισμό της για το μέλλον της πολιτικής της συνοχής.

Μπορείτε να μας μιλήσετε λίγο περισσότερο για το τι αναμένετε από την επόμενη συνάντησή σας η οποία θα επικεντρωθεί στον κανονιστικό υπερθεματισμό;

Οι διοικήσεις προσθέτουν από μόνες τους επίπεδα κανονιστικών ρυθμίσεων και ελέγχων προκειμένου να αποφεύγουν τα σφάλματα. Ωστόσο, περισσότερες κανονιστικές ρυθμίσεις συνεπάγονται απλώς περισσότερες επιπλοκές και περισσότερα σφάλματα, πράγμα που συνιστά μεγάλο πρόβλημα για τους δικαιούχους μας. Κατά τη διάρκεια της επόμενης συνάντησής μας, δύο από τα μέλη μας θα παρουσιάσουν την έκθεσή τους για τον κανονιστικό υπερθεματισμό. Επίσης, θα παρακολουθήσουμε ακουστικά τεκμήρια με τις απόψεις των διαχειριστικών αρχών, των φορέων υλοποίησης, της τοπικής αυτοδιοίκησης και, βέβαια, των τελικών δικαιούχων. Αυτή η συζήτηση θα πρέπει να μας δώσει μια σωστή συνολική εικόνα της κατάστασης, ώστε η ομάδα μας να μπορέσει να διατυπώσει συγκεκριμένες συστάσεις για το πώς να αντιμετωπίσουμε καλύτερα αυτό το σημαντικό ζήτημα.

Πρώτη συνεδρίαση της ομάδας υψηλού επιπέδου τον Οκτώβριο του 2015

Μια μοναδική οπτική γωνία

Ο Siim Kallas διαθέτει μεγάλη πείρα σε προκλήσεις που συνδέονται με κανονιστικές ρυθμίσεις απλούστευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Διατέλεσε επίτροπος δύο φορές στην Επιτροπή Barroso, την πρώτη ως αντιπρόεδρος της Επιτροπής, αρμόδιος για τις διοικητικές υποθέσεις, τον έλεγχο και την καταπολέμηση της απάτης, και, τη δεύτερη για τις μεταφορές. Επίσης, είναι πρώην πρωθυπουργός και υπουργός Οικονομικών της Εσθονίας. Η εμπειρία του από τη μεταρρύθμιση της Εσθονίας και από την παρατήρηση του οικονομικού μετασχηματισμού, ο οποίος επιτεύχθηκε χάρη σε έναν συνδυασμό χρηματοοικονομικής στήριξης από την ΕΕ και μεταρρυθμίσεων, του χάρισε μια μοναδική οπτική γωνία για το πώς συνδυάζεται καλύτερα η χρηματοδότηση της ΕΕ με την επίτευξη προόδου στο πεδίο. Οι σπουδές του ήταν στον τομέα των χρηματοοικονομικών και, επί του παρόντος, είναι επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Tartu στην Εσθονία.

Ως πρόεδρος της ΟΥΕ, πώς πιστεύετε ότι θα επιτευχθεί η απλούστευση;

Όλοι θέλουν αποτελέσματα και σωστή αξιοποίηση των χρημάτων, επομένως η απλούστευση θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το σύστημα διανομής έχει εξορθολογιστεί έτσι ώστε η εστίαση να μπορεί να παραμένει στα αποτελέσματα. Για αυτήν την περίοδο, πρέπει να αυξήσουμε στο μέγιστο τις δυνατότητες που ήδη υπάρχουν —ήδη έχουμε διατυπώσει ορισμένες συστάσεις σχετικά με το τι πιστεύουμε ότι μπορεί να επιτευχθεί, όπως να διευκολύνονται οι διαχειριστικές αρχές να χρησιμοποιούν απλουστευμένα κόστη.

Για το μέλλον, νομίζω ότι αυτό θα απαιτήσει πιο ριζοσπαστική προσέγγιση —μια προσέγγιση που να αντικατοπτρίζει ορισμένες από τις αλλαγές στις προτεραιότητες των ταμείων. Εννοώ ότι το πλαίσιο θα πρέπει να είναι περισσότερο προσαρμοσμένο στο είδος των επενδύσεων, για παράδειγμα, με την πρόβλεψη μιας πιο ευέλικτης προσέγγισης ώστε να αντικατοπτρίζεται η φύση των διαφορών χρηματοπιστωτικών μέσων. Επίσης, πρέπει να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα της εμπιστοσύνης μεταξύ των διαφόρων επιπέδων ελέγχων.

Τόσο για την παρούσα περίοδο όσο και για το μέλλον, έχω την άποψη ότι η απλούστευση θα επιτευχθεί μόνο εάν υπάρχει πολιτική βούληση και στήριξη από όλους τους φορείς. Παρατηρείται αυξανόμενη τάση προς την απλούστευση. Προφανώς, η Επιτροπή παραμένει ανοιχτή στην ανεύρεση καλύτερων τρόπων εκτέλεσης των ταμείων καθώς δημιούργησε και την Ομάδα Υψηλού Επιπέδου, αλλά εντόπισα επίσης εξίσου ανοιχτό πνεύμα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών. Γνωρίζω ότι και τα κράτη μέλη είναι επίσης έτοιμα, επομένως είμαι αισιόδοξος ότι μπορούμε να βρούμε συγκεκριμένες λύσεις. ■

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

<http://bit.ly/1eYWX6J>

[ΣΥΝΤΟΜΑ] ΝΕΑ

Παρουσίαση έργων στην Ελλάδα

Στο πλαίσιο της εκστρατείας που διεξάγεται σε όλη την ΕΕ «Η Ευρώπη στην περιφέρειά μου» και οργανώνεται από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακή και Αστική Πολιτική, πολίτες στην Ελλάδα είχαν την ευκαιρία τον Μάιο και τον Ιούνιο να μάθουν περισσότερο για έργα που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ στην περιφέρειά τους. Μέσα από 26 εκδηλώσεις στην Αθήνα και εννέα περιφέρειες, η ελληνική συμμετοχή, που διοργανώθηκε από την Εθνική Αρχή Συντονισμού του ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και τις διαχειριστικές αρχές των περιφερειών, επικεντρώθηκε κυρίως σε έργα στον εκπαιδευτικό τομέα, τον πολιτισμό, τις μεταφορές και το αστικό περιβάλλον.

Η περιφέρεια της Κρήτης προσκάλεσε φοιτητές σε επιδείξεις μιας εφαρμογής τεχνητής νοημοσύνης από ερευνητές του Ινστιτούτου Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας. Μια σειρά ενημερωτικών εκδηλώσεων πραγματοποιήθηκαν σε πέντε σχολεία της περιφέρειας, καθώς και στη Χίο και την Τρίπολη, σχολεία τα οποία είχαν χτιστεί, επεκταθεί ή αναβαθμιστεί με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ της περιόδου 2007-2013.

Στον τομέα των μεταφορών, μετά από πρωτοβουλία της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ένα μεγάλο συγχρηματοδοτούμενο έργο της ΕΕ στην ελληνική πρωτεύουσα φιλοξένησε άλλα έργα που λάμβαναν χρηματοδότηση.

Την Ημέρα της Ευρώπης, η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης άνοιξε το φρουραρχείο της Ξάνθης, το οποίο είχε αναστηλωθεί με χρήματα του ΕΣΠΑ, και οργάνωσε έκθεση για τη μετατροπή μιας παλαιάς καπναποθήκης σε ξενοδοχείο πέντε αστέρων στη Δράμα

χρησιμοποιώντας χρηματοδότηση από το πρόγραμμα JESSICA. Επίσης, προβλήθηκαν πολιτιστικά έργα από τις περιφέρειες της Ηπείρου, των Ιονίων Νήσων, της Θεσσαλίας, της Δυτικής Ελλάδας, της Πελοποννήσου και της ηπειρωτικής Ελλάδας.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

http://ec.europa.eu/regional_policy/el/atlas/greece/

Επιτυχημένη χρονιά για το ΕΤΣΕ

Δεκαοκτώ μήνες αφού ο πρόεδρος Jean-Claude Juncker ανακοίνωσε το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη και έναν χρόνο μετά την έναρξη λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), η Επιτροπή κατέγραψε τις μέχρι τώρα επιτυχίες.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), το οποίο διαχειρίζεται ο όμιλος ΕΤΕπ, παραμένει σταθερό στην πορεία του να κινητοποιήσει τουλάχιστον 315 δισεκατ. EUR σε πρόσθετες επενδύσεις στην πραγματική οικονομία έως τα μέσα του 2018. Το ΕΤΣΕ προσφέρει εγγύηση κατά της πρωτεύουσας ζημίας, πράγμα που σημαίνει ότι η ΕΤΕπ μπόρεσε να επενδύσει περισσότερα σε, ενίοτε, πιο ριψοκίνδυνα έργα καθώς και να επενδύσει νωρίτερα σε σχέση με το πότε θα μπορούσε να επενδύσει χωρίς το ΕΤΣΕ. Γενικώς, το Ταμείο δραστηριοποιείται ήδη σε 26 κράτη μέλη και αναμένεται να ενεργοποιήσει 100 δισεκατ. EUR σε επενδύσεις, με τις εγκρίσεις που υπάρχουν έως τώρα.

Τον Φεβρουάριο, η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για το πώς τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) μπορούν να συνδυαστούν με το ΕΤΣΕ ώστε να υπάρξουν όσο το δυνατό περισσότερες επενδύσεις. Μια πρώτη δέσμη έργων ήδη επωφελείται από αυτόν τον συνδυασμό στην πράξη ο οποίος θα απλουστευτεί περαιτέρω. ■

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

<http://europa.eu/!XC78YN>

Ένας για όλους και όλοι για έναν

INTERact

Το πρόγραμμα Interact αποτελεί παράδειγμα καλής πρακτικής όσον αφορά την αποτελεσματική διαχείριση, με την ανάπτυξη

εναρμονισμένων εργαλείων για την κοινότητα Interreg, συμπεριλαμβανομένων των KEEP, HIT, eMS και της δημιουργίας εμπορικού σήματος Interreg. Εξηγεί ο Gabriel Alvarez, υπεύθυνος επικοινωνίας του Interact.

Οι ευρωπαϊκές περιφέρειες αντιμετωπίζουν συχνά προκλήσεις για την αποτελεσματική διαχείριση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) σε σχέση με την αποφυγή χρηματοοικονομικών σφαλμάτων και την παράλληλη επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Για τον λόγο αυτόν, αποτελεί κοινή πρακτική για κάθε χώρα ή ακόμα και για κάθε περιφερειακή διοίκηση η ανάπτυξη των δικών τους λύσεων. Εντούτοις, η προσέγγιση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε υψηλά διοικητικά και χρηματοοικονομικά κόστη.

Για να αντιμετωπιστούν αυτά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησε μια Ομάδα Υψηλού Επιπέδου ανεξάρτητων εμπειρογνώμων για την παρακολούθηση της απλούστευσης για τους δικαιούχους των ΕΔΕΤ. Καθήκον τους είναι να συμβουλευθούν την Επιτροπή σχετικά με την απλούστευση και τη μείωση του διοικητικού άχθους για τους δικαιούχους των ΕΔΕΤ.

Ταυτόχρονα, οι επενδυτικές προτεραιότητες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων καθώς επίσης την αποτελεσματική δημόσια διοίκηση. Αυτό αντικατοπτρίζεται υπό τον θεματικό στόχο 11 στον κανονισμό κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Μια δημόσια διοίκηση υψηλής ποιότητας έχει θετικό αντίκτυπο στο οικονομικό περιβάλλον, τονώνοντας την παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Αυτό το υπόβαθρο προσφέρει σίγουρα μια μεγάλη ευκαιρία για τα προγράμματα Interreg και τα κράτη μέλη να μεγιστοποιήσουν τις συνέργειες μεταξύ των διαφόρων φορέων.

Το πρόγραμμα Interact, με τον καταλυτικό ρόλο που διαδραματίζει, επέλεξε την εναρμόνιση ως ένα από τα βασικά μέτρα απλούστευσης με στόχο την εκλογίκευση των εργασιών τόσο των φορέων του προγράμματος Interreg όσο και των δικαιούχων. Με τη στήριξη του προγράμματος Interact στον ρόλο του διαμεσολαβητή, δημιουργήθηκαν επιχειρησιακές ομάδες και ομάδες εμπειρογνομένων από την κοινότητα Interreg με στόχο να συμμετέχουν στην ανάπτυξη κοινών προϊόντων που θα χρησιμοποιούνται από όλα τα προγράμματα.

Χάρη σε αυτή την κοινή προσέγγιση, τα προγράμματα Interreg έχουν αναμφισβήτητη εξοικονομήσει ανθρώπινους και χρηματοοικονομικούς πόρους, σε μια προσπάθεια να διεκδικήσουν τη συνεργασία, την απλούστευση και τον προσανατολισμό προς τα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα αυτής της δράσης επέτρεψαν στο Interact να δημιουργήσει τα KEEP, HIT, eMS και ένα συνεπές εμπορικό σήμα για το Interreg.

keep

Το εργαλείο KEEP είναι η σφαιρική και εύχρηστη ευρωπαϊκή βάση δεδομένων, η μηχανή αναζήτησης και το εργαλείο δικτύωσης του Interreg, των έργων και των δικαιούχων στο πλαίσιο των Interreg-ΜΠΒ CBC και ENPI/ENI CBC από το 2000 και μετά. Ενισχύει την ορατότητα και τη συνεργασία και τη διαφάνεια του Interreg κατά τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ καθώς και την ανάλυση των κενών συνεργασίας, των επιτυχιών και των τάσεων.

Προσφέρει διάφορες δυνατότητες ανεύρεσης κατάλληλων εταιριών, ενημέρωσης σχετικά με παρόμοια έργα σε διάφορα θεματικά πεδία και άντλησης στοιχείων για την υποβολή εκθέσεων, την έρευνα ή για στατιστικούς σκοπούς. Έως σήμερα, περισσότερα από 17 000 έργα εδαφικής συνεργασίας έχουν συμπεριληφθεί στη βάση δεδομένων KEEP, τα οποία αντιστοιχούν στο 73% των έργων για την περίοδο 2000-2006 και στο 93% όλων των έργων για την περίοδο 2007-2013.

Το εργαλείο HIT απαρτίζεται από δέσμη μοντέλων, ενημερωτικών δελτίων και υποδειγμάτων εντύπων με στόχο τη στήριξη και καθοδήγηση της διαχείρισης του προγράμματος Interreg σε διάφορους τομείς: επιλογή και υλοποίηση έργων, χρηματοοικονομικός έλεγχος και λογιστικός έλεγχος, και επιλεξιμότητα δαπανών.

Απαιτεί ένα κοινά συμφωνημένο πλαίσιο ελάχιστων προσδοκιών σχετικά με τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων βάσει των απαιτήσεων των σχετικών πολιτικών της ΕΕ. Σύμφωνα με μια έρευνα του Interact το 2015, το 66% των προγραμμάτων Interreg θα χρησιμοποιήσουν το πακέτο HIT κατά την περίοδο 2014-2020, ενώ το 20% των προγραμμάτων θα προστρέξουν σε αυτό για έμπνευση.

Το εργαλείο eMS είναι ένα έτοιμο προς χρήση λογισμικό παρακολούθησης των προγραμμάτων και έργων συνεργασίας της ΕΕ που καλύπτει όλον τον κύκλο ζωής τους από την υποβολή αίτησης για το έργο, την αξιολόγηση και την εκτέλεση έως την πληρωμή και την υποβολή εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το λογισμικό, το οποίο δημιουργήθηκε από το Interact, παρέχεται δωρεάν σε προγράμματα συνεργασίας της ΕΕ. Μέχρι σήμερα, 33 προγράμματα Interreg, Interreg-MPB CBC και ENI CBC συμμετέχουν στην κοινότητα eMS και πολλά ήδη χρησιμοποιούν το eMS για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, αξιολογήσεις έργων και υποβολή εκθέσεων.

Το eMS καθιστούν τα προγράμματα συνεργασίας της ΕΕ πιο προσίτα για τους αιτούντες, επειδή εναρμονίζει τις διεπαφές χρηστών για την υποβολή αιτήσεων και εκθέσεων σε όλη την Ευρώπη. Μέχρι τώρα έχει εξοικονομήσει περισσότερα από 10 εκατ. EUR από τα χρήματα των φορολογουμένων. Το eMS έχει επίσης αναγνωριστεί ως βέλτιστη πρακτική από την Ομάδα υψηλού επιπέδου για την απλούστευση της ΓΔ Regio (βλέπε σελίδα 14).

Το Interact είναι ένα πρόγραμμα του ΕΤΠΑ, ανήκει στην κοινότητα του Interreg, και επικεντρώνεται στην παροχή υπηρεσιών για τη στήριξη των προγραμμάτων Interreg, Interreg ΜΠΒ-CBC και ENI. Ασχολείται με τον θεματικό στόχο 11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Κοινό εμπορικό σήμα

Η δημιουργία εμπορικού σήματος για το Interreg περιλαμβάνει πρωτοβουλίες όπως την έγκριση κοινής ονοματολογίας (Interreg) για όλα τα προγράμματα, ασχέτως της γλώσσας, κοινού λογότυπου, και μια εκστρατεία προβολής που αναφέρεται ως Ευρωπαϊκή Ημέρα Συνεργασίας. Η εκστρατεία αποσκοπεί να διαδώσει τον αντίκτυπο των αποτελεσμάτων του έργου με την οργάνωση εκδηλώσεων σε τοπικό επίπεδο κάθε χρόνο στις 21 Σεπτεμβρίου.

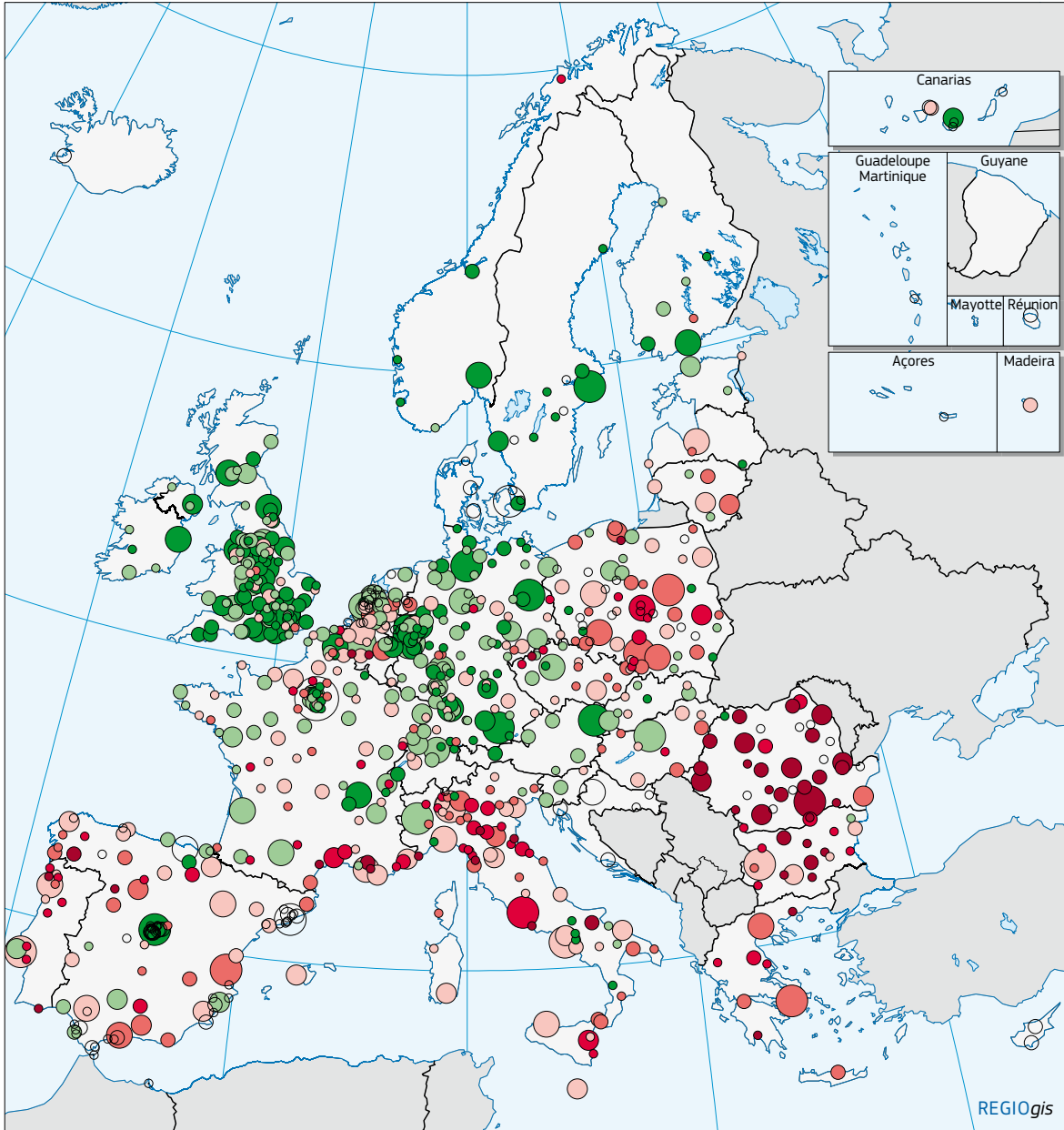
Μια κοινή προσέγγιση για το εμπορικό σήμα Interreg είναι να ενισχύσει τη δυνατότητά του να είναι ορατό και να γίνεται αντιληπτό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έφτασε μέχρι του να επανεισάγει το όνομα (Interreg V) στην απόφασή της για τομείς προγραμμάτων και τους προϋπολογισμούς, στη βάση της πρωτοβουλίας δημιουργίας εμπορικού σήματος Interreg. Περισσότερο από το 70% των προγραμμάτων έχουν εγκρίνει το νέο λογότυπο Interreg και συμμετείχαν στην Ευρωπαϊκή Ημέρα Συνεργασίας. ■

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

www.interact-eu.net

ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ, 2011-2013

Η ΕΕ επιθυμεί να μειώσει τον αριθμό των θανάτων από τροχαία ατυχήματα κατά 50 % έως το 2020, δηλαδή σε λιγότερους από 3,1 θανάτους ανά 100 000 κατοίκους. Ο στόχος αυτός έχει επιτευχθεί ήδη σε όλες τις πόλεις που επισημαίνονται με πράσινο. Μολονότι οι περισσότερες πόλεις στη βορειοδυτική Ευρώπη παρουσιάζουν χαμηλά ποσοστά θανάτων από τροχαία ατυχήματα, όσες εμφανίζονται με μωβ εξακολουθούν να πρέπει να μειώσουν τα ποσοστά θανάτων από τροχαία ατυχήματα. Το εν λόγω ποσοστό είναι υψηλό στις περισσότερες πόλεις της Ρουμανίας (>9) καθώς και σε πολλές πόλεις σε Βουλγαρία και Ελλάδα (>6). Απαιτείται ακόμα πρόοδος στις περισσότερες πόλεις της Ιταλίας, της Πολωνίας, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας ούτως ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της ΕΕ μέχρι το 2020.

Θάνατοι ανά 100.000 κατοίκους

- < 2.0
- 2.0 - 3.1
- 3.1 - 4.5
- 4.5 - 6.0
- 6.0 - 9.0
- >= 9.0
- Δεν υπάρχουν δεδομένα

Πληθυσμός αστικού κέντρου

- < 100 000
- 100 000 - 250 000
- 250 000 - 500 000
- 500 000 - 1 000 000
- 1 000 000 - 5 000 000
- >= 5 000 000

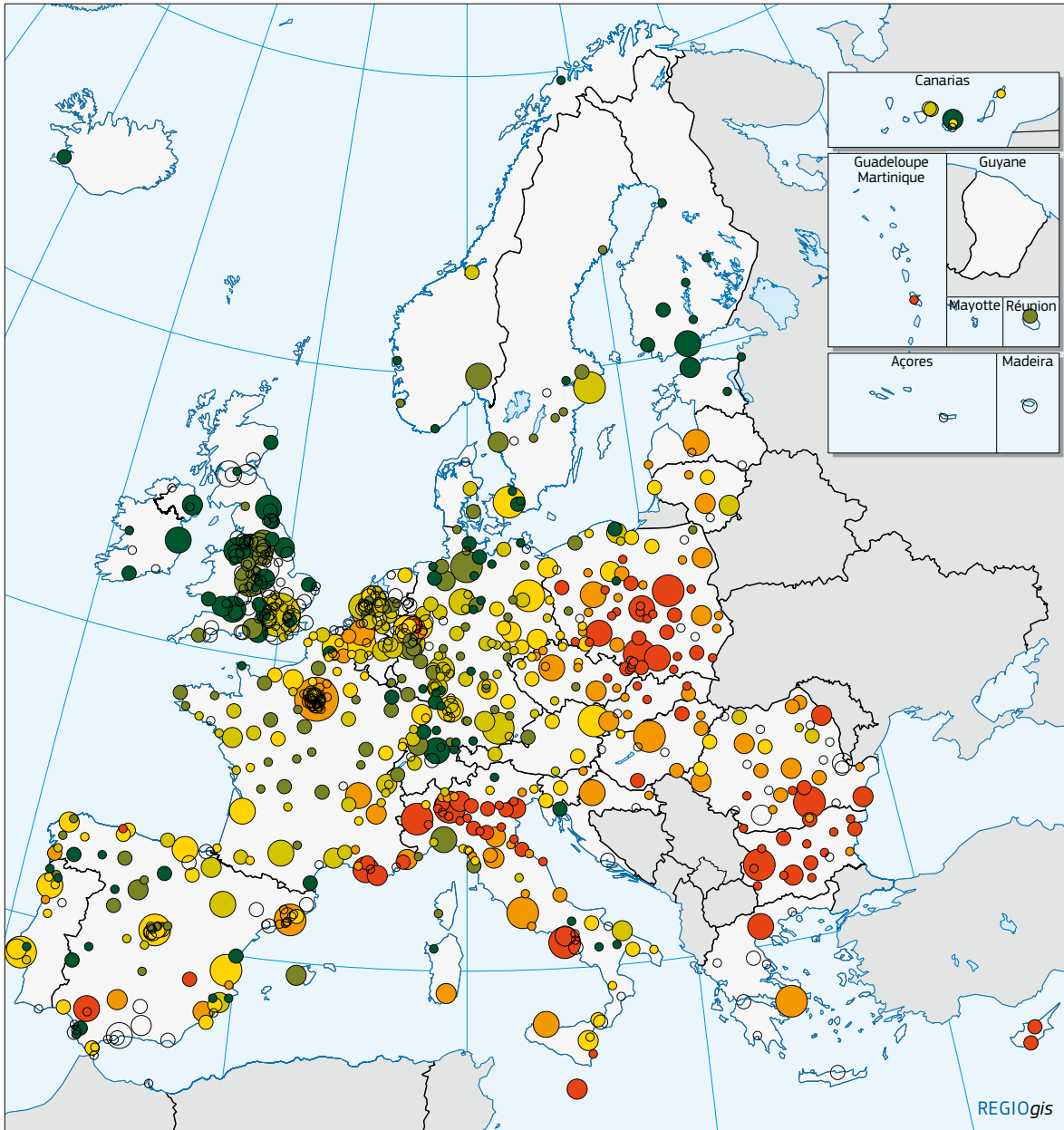
AT: 2013; BE: 2011 and 2013
 IT, PL, PT, SI, SK, FI, NO: 2011-2012.
 IE, EL: 2011; CZ, ES, FR, SE: 2010-2011
 MT: 2009; LU: 2008-2009; RO: 2008
 Πηγή: Eurostat

0 500 Km

© Οργάνωση EuroGraphics για τα όρια διοίκησης

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΩΝ ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ (PM10) ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ, 2013

Η ατμοσφαιρική ρύπανση μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την υγεία των ανθρώπων, ακόμα και να μειώσει τη διάρκεια της ζωής τους. Η οδηγία της ΕΕ περιορίζει τη συγκέντρωση των σωματιδίων των 10 μm* σε λιγότερο από 40 μg/m³. Οι πόλεις που εμφανίζονται με κόκκινο ξεπέρασαν το όριο αυτό το 2013. Η ενδεικτική τιμή της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας είναι αυστηρότερη και ορίζεται σε 20 μg/m³. Όλες οι πόλεις που επισημαίνονται με κίτρινο και πορτοκαλί ξεπέρασαν την τιμή αυτή το 2013. Οι υψηλότερες συγκεντρώσεις σημειώθηκαν σε πόλεις της Βουλγαρίας, στα νότια της Πολωνίας, στην Κύπρο και στην πεδιάδα του Πάδου στην Ιταλία. Μόνο ορισμένες πόλεις, κυρίως στη Φιλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, και κάποιες στην Ισπανία, τη Γαλλία και τη Γερμανία τήρησαν και τα δύο όρια.

Μέση ημερήσια συγκέντρωση (μg/m ³)	Πληθυσμός αστικού κέντρου
● < 19	○ < 100 000
● 19 - 21	○ 100 000 - 250 000
● 21 - 23.8	○ 250 000 - 500 000
● 23.5 - 27	○ 500 000 - 1 000 000
● 27 - 33	○ 1 000 000 - 5 000 000
● >= 33	○ >= 5 000 000
○ Δεν υπάρχουν δεδομένα	

Η μέση τιμή καταγράφηκε από σταθμούς μέτρησης εντός των ορίων των πόλεων.
Πηγές: ΕΖΕΣ, ΓΔ REGIO

0 500 Km

© Οργάνωση EuroGraphics για τα όρια διαίκησης

* τα σωματίδια μετρώνται σε μm = μικρογράμμο (1/1000 του κιλιοστίμετρου) / μg/m³ = μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο (1/1.000.000 του γραμμαρίου)

Στρατηγική της ΕΕ για την περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου: έτοιμη προς εφαρμογή

Στόχος της στρατηγικής της ΕΕ για την περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR) είναι να συνδράμει την περιφέρεια —στην οποία διαμένουν 70 εκατομμύρια άτομα και η οποία είναι πολύ σημαντική για τη γεωγραφική συνέχεια της Ευρώπης— να αξιοποιήσει τα οφέλη της στενότερης συνεργασίας σε τομείς όπως η προώθηση της θαλάσσιας οικονομίας, η διατήρηση του περιβάλλοντος, η ενίσχυση των διασυνδέσεων στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας και η τόνωση του βιώσιμου τουρισμού.

Ενάμιση χρόνο μετά την εναρκτήρια διάσκεψη στις Βρυξέλλες τον Νοέμβριο του 2014, η εν λόγω τρίτη μακροπεριφερειακή στρατηγική της ΕΕ βρίσκεται σήμερα σε φάση εφαρμογής. Η βάση των κοινών εργασιών για τις οκτώ συμμετέχουσες χώρες (Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Ελλάδα, Ιταλία, Κροατία, Μαυροβούνιο, Σερβία και Σλοβενία) καθορίστηκε μέσω μια σταθερής πλατφόρμας με στόχο τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων στους τέσσερις θεματικούς πυλώνες της στρατηγικής: 1) γαλάζια ανάπτυξη· 2) σύνδεση της περιοχής· 3) ποιότητα του περιβάλλοντος και 4) βιώσιμος τουρισμός. Το πρόγραμμα ADRION του Interreg, το οποίο εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2015 και καλύπτει την ίδια γεωγραφική περιοχή με την EUSAIR, συμπεριλαμβάνει έναν άξονα προτεραιοτήτων με στόχο τη στήριξη των δομών διακυβέρνησης και διαχείρισης της στρατηγικής.

Στις 12 και 13 Μαΐου 2016, επ' ευκαιρία του 1ου φόρουμ της EUSAIR στο Ντουμπρόβνικ της Κροατίας, η επίτροπος για την περιφερειακή πολιτική Corina Crețu συναντήθηκε με τους υπουργούς εξωτερικών και των πόρων της ΕΕ των οκτώ εμπλεκόμενων χωρών, καθώς και με

περισσότερους από 600 βασικούς ενδιαφερόμενους (εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις, ακαδημαϊκοί, επιχειρηματικός τομέας και κοινωνία των πολιτών) στην περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου με στόχο να εκτιμηθεί η πρόοδος της μακροπεριφερειακής στρατηγικής της ΕΕ και να καθοριστεί η μελλοντική πορεία.

Από τα λόγια στα έργα

Η επίτροπος Crețu, ανοίγοντας το φόρουμ, αναφέρθηκε σε τρία βασικά στοιχεία για τη μετάβαση από τα λόγια στα έργα: πρώτα η ανάγκη να υπερκεραστούν τα σύνορα και οι τομείς και ως εκ τούτου να βγούμε από τη «ζώνη άνεσής» μας· δεύτερον να διασφαλιστεί ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι εταίροι έχουν καθίσει στο τραπέζι του διαλόγου· και τρίτον να μετουσιωθεί η πολιτική βούληση σε επαρκείς πόρους. Η διακήρυξη του Ντουμπρόβνικ που εγκρίθηκε από τους υπουργούς, επιβεβαιώνει τη δέσμευσή τους για διάθεση οικονομικών, διοικητικών και τεχνικών πόρων και ζητά την καλύτερη ευθυγράμμιση της στρατηγικής καθώς και προτεραιότητες εθνικής χρηματοδότησης.

Οι συμμετέχοντες του φόρουμ συζήτησαν πώς μπορεί η μακροπεριφερειακή προσέγγιση να συνδράμει την περιοχή να καταστεί πιο ανθεκτική μέσω της από κοινού αντιμετώπισης των επίμαχων περιπλοκών και διαφορετικών προκλήσεων, τις οποίες οι μεμονωμένες χώρες δεν μπορούν πια να ελπίζουν ότι θα αντιμετωπίσουν χωριστά. Άλλο κεντρικό θέμα ήταν η ανάγκη για ένα αποτελεσματικό σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ως βασική προϋπόθεση για την ορθή εφαρμογή της στρατηγικής και την επίτευξη των στόχων της.

Το φόρουμ επιβεβαίωσε τις δυνατότητες της EUSAIR, όχι μόνο για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της συνδεσιμότητας στην περιφέρεια, αλλά και για τη στήριξη της ενταξιακής πορείας στην ΕΕ των τεσσάρων συμμετεχουσών υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων χωρών.

Η στρατηγική στηρίζει οκτώ χώρες μέσα από τέσσερις πυλώνες:

Blue Growth
EUSAIR

Ελλάδα και Μαυροβούνιο

Connecting the Region
EUSAIR

Ιταλία και Σερβία

Environmental Quality
EUSAIR

Σλοβενία και
Βοσνία-Ερζεγοβίνη

Sustainable Tourism
EUSAIR

Κροατία και Αλβανία

Οριζόντια θέματα και οριζόντιες αρχές:

- Ανάπτυξη ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της επικοινωνίας
- Έρευνα, καινοτομία, μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή σε αυτήν
- Διαχείριση κινδύνου καταστροφών

Την 1η Ιουνίου του 2016, η κυβέρνηση της Κροατίας παρέδωσε την προσωρινή προεδρία της Πρωτοβουλίας Αδριατικής-Ιονίου και της EUSAIR στην κυβέρνηση της Ελλάδας. Ο υφυπουργός Οικονομικών Αλέξης Χαρίτσης, μιλώντας στην καταληκτική συνεδρία του φόρουμ, δήλωσε ότι η ελληνική προεδρία θα ακολουθήσει τον βασικό άξονα «σκεφτείτε σε μακροπεριφερειακό επίπεδο, ενεργήστε σε τοπικό επίπεδο».

Μια μακροπεριφερειακή στρατηγική είναι ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο το οποίο μπορεί να υποστηρίζεται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, μεταξύ άλλων, για να αντιμετωπίζει τις κοινές προκλήσεις με τις οποίες έρχονται αντιμέτωπα τα κράτη μέλη της ΕΕ και χώρες εκτός της ΕΕ που βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική περιοχή. Κατ' αυτόν τον τρόπο, τα κράτη επωφελούνται από μια ενισχυμένη συνεργασία που συμβάλλει στην επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Η στρατηγική της ΕΕ για την περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου, η οποία επικυρώθηκε από το Συμβούλιο το 2014, είναι η τρίτη μακροπεριφερειακή στρατηγική της ΕΕ μετά την πρωτοποριακή στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας (EUSBSR) και τη στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη (EUSDR), οι οποίες επικυρώθηκαν από το Συμβούλιο το 2009 και 2011 αντίστοιχα. Τον Ιανουάριο του 2016 δρομολογήθηκε μια τέταρτη μακροπεριφερειακή στρατηγική για την περιφέρεια των Άλπεων (δείτε το τεύχος *Panorama* 56).

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/adriatic-ionian/2016

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

Αποτυπώστε το με φωτογραφική μηχανή

Κάθε χρόνο, χιλιάδες έργα σε ολόκληρη την Ευρώπη λαμβάνουν περιφερειακή χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο διαγωνισμός φωτογραφίας «Europe in My Region» αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία να ξεκινήσετε την περιπλάνηση με τη φωτογραφική σας μηχανή και να τραβήξετε φωτογραφίες οποιουδήποτε έργου χρηματοδοτείται από την ΕΕ. Εδώ ακολουθεί μόνο μια μικρή επιλογή φωτογραφιών που τραβήχτηκαν στις περιφέρειες της Ευρώπης τα τελευταία χρόνια.

Η προθεσμία για τον φετινό διαγωνισμό είναι η 28η Αυγούστου 2016. Οι νικητές θα λάβουν τα βραβεία τους την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Περιφερειών και Πόλεων στις Βρυξέλλες από τις 10 έως τις 13 Οκτωβρίου. ■

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

<https://goo.gl/t3iwct>

Το Panorama καλωσορίζει τη δική σας συμβολή!

Η ενότητα Με δικά σας λόγια είναι το τμήμα στο Panorama όπου παράγοντες σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο εκφράζουν τις απόψεις τους για την αναθεωρημένη πολιτική συνοχής και περιγράφουν τα σχέδιά τους για την περίοδο 2014-2020. Το Panorama καλωσορίζει τη δική σας συμβολή!

ΜΕ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΛΟΓΙΑ

Το Panorama καλωσορίζει τη συμβολή σας στη δική σας γλώσσα, η οποία μπορεί να δημοσιευτεί σε μελλοντικές εκδόσεις. Επικοινωνήστε μαζί μας για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με προθεσμίες και γενικές οδηγίες που αφορούν στη συμβολή σας.

regio-panorama@ec.europa.eu

Arctic Smartness – αξιοποίηση των δυνατοτήτων της περιοχής

Η Λαπωνία είναι η βορειότερη περιφέρεια της ΕΕ και η πύλη προς την Αρκτική περιοχή. Η περιοχή διαδραματίζει σημαντικό ρόλο όχι μόνο στην κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη φυσικών πόρων, αλλά επίσης στη διεθνή συνεργασία, την παγκόσμια ασφάλεια και την οικονομική ανάπτυξη, όπως αναφέρεται στην πρόσφατη κοινή ανακοίνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μια ολοκληρωμένη πολιτική της ΕΕ για την Αρκτική.

Η έκφραση «Αρκτική περιοχή» συχνά φέρνει στον νου στερεότυπα όπως χιόνι και πάγοι, όμως η περιοχή έχει να προσφέρει πολλά περισσότερα, τεράστια ποσότητα φυσικών πόρων, καλές υποδομές και μια καινοτόμα νοοτροπία. Μέσα σε μόλις λίγα χρόνια, η Λαπωνία έχει μετατρέψει τις αρκτικές προκλήσεις της σε ευφυείς δυνατότητες.

Επομένως, πώς έγινε η πιο προηγμένη καινοτόμα αρκτική περιοχή; Σήμερα, η Λαπωνία αποτελεί έναν σπάνιο συνδυασμό αμέτρητων μικρών χωριών, αστικών κέντρων πόλεων και τουριστικών θέρετρων, αλλά με πολύ χώρο για όλους. Εκεί, υπάρχουν δάση, κελαρυστά ποτάμια, ευρύ φάσμα ερευνητικών υπηρεσιών και ένα σταθερό επενδυτικό και επιχειρηματικό περιβάλλον που στηρίζεται σε ισχυρή διασυνοριακή συνεργασία και συνεργατικά δίκτυα. Εκεί, η Αρκτική είναι η καθημερινότητα.

Το ισορροπημένο μείγμα βιομηχανικής εμπειρογνομosύνης και δέσμευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη βρίσκονται στο επίκεντρο της βελτιστοποίησης των φυσικών πόρων της περιοχής της Λαπωνίας.

Παρά την αξιόλογη βιομηχανική ανάπτυξή της, η περιοχή φιλοξενεί μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές συγκεντρώσεις της ΕΕ όσον αφορά

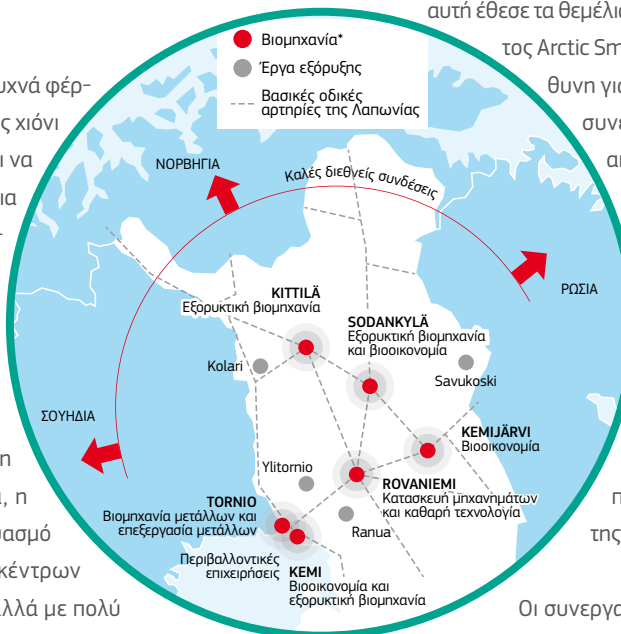
την βελτιστοποίηση των δασών και των ορυκτών —η Λαπωνία παραμένει μία από τις περιοχές με το καθαρότερο νερό και αέρα παγκοσμίως. Επίσης, είναι η μεγαλύτερη πιστοποιημένη περιοχή εκμετάλλευσης φυσικών προϊόντων.

«Στη Λαπωνία, αποφασίσαμε να λάβουμε τολμηρές και ανοιχτόμυαλες αποφάσεις, επενδύοντας παράλληλα στο μέλλον μας. Η Λαπωνία ήταν μία από τις πρώτες περιοχές της Φινλανδίας που προσαρμόστηκε στην έννοια της ευφυούς εξειδίκευσης (S3). Η ευφυής εξειδίκευση αποτέλεσε το ορόσημο που μας βοήθησε να αναγνωρίσουμε τις αναδυόμενες βιομηχανίες που προέκυπταν λόγω των δυνατοτήτων της περιοχής, και αυτή έθεσε τα θεμέλια για την επικράτηση του εμπορικού σήματος Arctic Smartness, λέει η Kristiina Jokelainen, υπεύθυνη για το S3 και την ανάπτυξη περιφερειακών συνεργατικών σχηματισμών στο Περιφερειακό συμβούλιο της Λαπωνίας.

Ήδη από την αρχή, ο προγραμματισμός και η υλοποίηση του S3 βασίστηκε στην ευρύτερη συμμετοχή και περιφερειακή δέσμευση των ενδιαφερομένων. Το Arctic Smartness στη Λαπωνία συνίστανται ουσιαστικά στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ διαφορετικών τομέων στο πλαίσιο τόσο της περιφερειακής όσο και της διαπεριφερειακής συνεργασίας.

Οι συνεργατικοί σχηματισμοί στο πλαίσιο του Arctic Smartness —αρκτική βιομηχανία και κυκλική οικονομία· αρκτική ευφυής αγροτική κοινότητα· αρκτικός σχεδιασμός· αρκτική ασφάλεια· και αρκτικά αναπτυξιακά περιβάλλοντα— αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της βιώσιμης ανάπτυξης και του περιφερειακού συστήματος καινοτομίας της Λαπωνίας. Η σύγχρονη, πολυτομεακή συνεργατική προσέγγιση, με το βλέμμα πέρα από τα σύνορα, μας βοηθάει να ξεπεράσουμε την απουσία κριτικής μάζας και να ενσωματώσουμε τις βιομηχανίες της Λαπωνίας στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας.

Päivi Ekdahl - Διευθύντρια ανάπτυξης, Περιφερειακό συμβούλιο Λαπωνίας

Η πολιτική συνοχής στηρίζει τα νησιά

Οι νησιωτικές περιοχές παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες, τα οποία αποτελούν την ειδοποιό διαφορά τους σε σχέση με τις ηπειρωτικές περιοχές. Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία είναι ζωτικής σημασίας για την παροχή συνδρομής όσον αφορά την υλοποίηση μακροπρόθεσμων επενδυτικών σχεδίων στις περιοχές αυτές και τη συμπλήρωση των χρηματοδοτικών κενών.

Το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει ότι οι νησιωτικές περιοχές αντιμετωπίζουν μειονεκτήματα σε μόνιμη βάση τα οποία χρήζουν ειδικής προσοχής. Καθημερινές προκλήσεις, όπως η έλλειψη οικονομικών κλίμακας, οι μικρές αγορές και οι περιορισμένες ιδιωτικές επενδύσεις σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ενεργειακής απόδοσης (με συνέπειες για την ενεργειακή φτώχεια), της ψηφιακής συνδεσιμότητας κ.λπ., έχουν συνολικά αντίκτυπο στις επιχειρήσεις και τη διαβίωση.

Η πολιτική συνοχής είναι η καταλληλότερη ευρωπαϊκή πολιτική για την αντιμετώπιση των προκλήσεων με τις οποίες έρχονται αντιμέτωπα τα νησιά. Οι νησιωτικές περιοχές έχουν να επιδείξουν εξαιρετικά παραδείγματα αξιοποίησης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για επενδύσεις στις μεταφορές, την ενεργειακή απόδοση, την ανανεώσιμη ενέργεια, την έρευνα κ.λπ., τα οποία συμβάλλουν στους στρατηγικούς στόχους της Ευρώπης για το 2020 και μετέπειτα.

Ωστόσο, υπάρχουν και παραδείγματα αστοχιών και στρεβλώσεων, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση στην πολιτική συνοχής για τα νησιά που ανήκουν στο επίπεδο NUTS 3 και κάτω όταν υπάγονται σε περιφέρειες NUTS 2 της ηπειρωτικής χώρας με σημαντικά υψηλότερο ΑΕγχΠ.

Λόγω του απομακρυσμένου χαρακτήρα τους και των εγγενών χαρακτηριστικών τους, τα νησιά έχουν υπάρξει ιδιαίτερα ευάλωτα στην πρόσφατη οικονομική κρίση. Τα τελευταία περιφερειακά στοιχεία της Eurostat για το ΑΕγχΠ για το 2014 δείχνουν ότι οι μεγαλύτερες μειώσεις στην Ευρώπη —της τάξεως του 30 %— επήλθαν στα νησιά, κάτι που αποτελεί ακόμα μια μαρτυρία για το ολοένα και αυξανόμενο αναπτυξιακό χάσμα μεταξύ του κέντρου και της περιφέρειας της Ευρώπης. Πρόκειται για μια πρόκληση για το μέλλον η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί συγκεκριμένα μέσω της ενίσχυσης της εδαφικής διάστασης της πολιτικής συνοχής.

Η Συνέλευση των περιφερειακών παράκτιων περιοχών της Ευρώπης (www.cpmr.org), στην οποία συμμετέχουν 160 περίπου περιφέρειες εκπροσωπώντας περίπου 200 εκατομμύρια άτομα, τάσσεται υπέρ μιας πιο ισόρροπης ανάπτυξης στην ευρωπαϊκή επικράτεια. Από το 1973, η CPMR και η Επιτροπή των Νησιωτικών Περιοχών εστιάζουν την προσοχή τους στο να διασφαλίζουν ότι οι ανάγκες και τα συμφέροντα των περιφερειών και των νησιωτικών περιοχών που είναι μέλη της, λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές εκείνες με σημαντικό εδαφικό αντίκτυπο, όπως η κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή, οι θαλάσσιες πολιτικές και η προσβασιμότητα. ■

Γιώργος Χατζημάρκος, πρόεδρος της Επιτροπής Νησιωτικών Περιοχών της Συνέλευσης των περιφερειακών παράκτιων περιοχών της Ευρώπης (CPMR) και περιφερειάρχης νοτίου Αιγαίου (Ελλάδα)

Η έξυπνη προσέγγιση του Pomorskie για την αστική αναζωογόνηση

Το Pomorskie είναι μια πολωνική αυτοδιοικούμενη περιφέρεια στην οποία υλοποιείται ένα περιφερειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με έργο, μεταξύ άλλων, την αστική αναζωογόνηση. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί ένα μόνο από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης του Pomorskie για το 2020.

Το περιφερειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ) του Pomorskie για την περίοδο 2014-2020 έχει στόχο να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις ανάπτυξης με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη η περιφέρεια στους τομείς της οικονομίας, της εκπαίδευσης, των επαγγελματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, των δυνατοτήτων των επιμέρους περιοχών, του συστήματος μεταφορών, της ενέργειας και του περιβάλλοντος. Αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και διαφορετικών εργαλείων εφαρμογής, καθοριστικό στοιχείο αποτελεί η διασφάλιση συνεργειών, της συνοχής και του αδιάλειπτου συντονισμού.

Για να το επιτύχει αυτό, το Pomorskie εφαρμόζει με επιτυχία μια διαπραγματευτική προσέγγιση η οποία βασίζεται στη συμμετοχή και την εμπλοκή ιδρυμάτων-εταίρων, φορέων-εταίρων και κοινοτήτων-εταίρων. Αυτό περιλαμβάνει τον καθορισμό των έξυπνων εξειδικεύσεων, την ανάπτυξη των βέλτιστων έργων αναζωογόνησης και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων σε πόλεις και τις περιβάλλουσες λειτουργικές περιοχές τους.

Η πολωνική περιφέρεια έχει υιοθετήσει μια μοναδική εταιρική διαδικασία εκ των κάτω προς τα πάνω σύμφωνα με την οποία οι έξυπνες εξειδικεύσεις καθορίζονται με βάση προτάσεις που υποβάλλονται σε γενικούς διαγωνισμούς από ενδιαφερόμενους της επιχειρηματικής και της επιστημονικής κοινότητας. Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν από εμπειρογνώμονες εκτός της περιφέρειας και από το εξωτερικό, με

διεθνή επαγγελματική και ερευνητική εμπειρία. Ως αποτέλεσμα, οι περιφερειακές αρχές προσδιόρισαν τέσσερις τομείς έξυπνης εξειδίκευσης (βλ. σελίδα 31).

Ισχύς αποτυπωμένη σε αριθμούς

Η διαδικασία του διαγωνισμού για την επιλογή εξειδικεύσεων δρομολόγησε μια ιδιαίτερα ενεργή επιχειρηματική διαδικασία ανακάλυψης, μέρος της οποίας ήταν η συνεργασία διαφόρων περιφερειακών εταίρων που εκπροσωπούσαν επιχειρήσεις, την εκπαίδευση, ιδρύματα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ). Οι παράγοντες με κεντρικό ρόλο στην οικοδόμηση της συνεργασίας μεταξύ της επιστήμης και των επιχειρήσεων μπορούσαν να συνεργαστούν απευθείας με τους ενδιαφερόμενους εταίρους. Συνολικά, συμμετείχαν περισσότεροι από 400 φορείς, συμπεριλαμβανομένων των μεγαλύτερων σχολείων και κολεγίων της περιφέρειας, κορυφαίων επιχειρηματικών φορέων, δήμων και ενώσεων δήμων, καθώς και νοσοκομείων και πολλών ΜΚΟ. Ωστόσο, η μεγαλύτερη ομάδα αποτελείτο από περίπου 300 εταιρείες.

Το στοιχείο της διαπραγμάτευσης χαρακτήρισε ιδιαίτερως τη διαδικασία προσδιορισμού των έξυπνων εξειδικεύσεων στην περιφέρεια. Οι περιφερειακές αρχές, αφού επέλεξαν τα πεδία έξυπνης εξειδίκευσης, διαπραγματεύτηκαν συμφωνίες με κάθε μια από τις κοινότητες που είχαν οργανωθεί γύρω από αυτά, στις οποίες καθοριζόταν το πεδίο εφαρμογής και οι ερευνητικοί τομείς προτεραιότητας μιας συγκεκριμένης εξειδίκευσης, καθώς και οι αρχές και η προσέγγιση για την υποστήριξη της ανάπτυξής τους με δημόσια κονδύλια, συμπεριλαμβανομένου του περιφερειακού ΕΠ για την περίοδο 2014-2020.

Με τη σημαντική ενσωμάτωση των κοινοτήτων που συμμετέχουν στη δημιουργία έξυπνων οικονομικών εξειδικεύσεων, οι οποίες ενισχύονται από τις προαναφερθείσες συμφωνίες, το σχέδιο συνίσταται στη δημιουργία πολλών νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων, έργων και προϊόντων που μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο για να συμβάλουν στην ανάπτυξη του Pomorskie και πέρα από αυτό.

Με βάση τους επιλεγμένους τομείς εξειδίκευσης, το Pomorskie θα επιδιώξει παγκόσμια αναγνώριση ως κατασκευαστής πλωτών οχημάτων που χρησιμοποιούν εναλλακτικά καύσιμα, «έξυπνων σπιτιών», τεχνολογίας που θα επιλύει τα προβλήματα αποθήκευσης της ενέργειας καθώς και καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της υγείας.

Από την αρχή της διαδικασίας επιλογής έξυπνων εξειδικεύσεων, δόθηκε προσοχή στον ρόλο των ιδιωτικών κεφαλαίων στις επιχειρήσεις και τα έργα που σχεδιάστηκαν από διάφορες ομάδες. Το μερίδιο των ιδιωτικών κεφαλαίων δεν εξασφαλίζει μόνο μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα για τις εφαρμοσμένες λύσεις, αλλά θα θέσει επίσης σε εφαρμογή μηχανισμούς που θα χρηματοδοτήσουν την οικονομική ανάπτυξη μετά το 2020, όταν η χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής θα είναι περιορισμένη σε σχέση με την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Πολιτική ανάπλασης

Κατά την περίοδο 2014-2020, μία από τις προτεραιότητες της πολιτικής συνοχής η οποία ανήκει στην αστική διάστασή της, είναι η ολοκληρωμένη αναζωογόνηση υποβαθμισμένων περιοχών σε πόλεις. Η αναζωογόνηση συνιστά επίσης μια σημαντική πτυχή της αστικής πολιτικής σε ολόκληρη την Πολωνία. Κατά την εν λόγω περίοδο, τα έργα ανάπλασης που στηρίζει η πολιτική συνοχής θα βασίζονται σε ένα πλήρως συνεκτικό και αρμονικό σύνολο κοινωνικών, οικονομικών και χωροταξικών δράσεων, με πρωταρχικό στόχο την κοινωνική ένταξη των πολιτών που ζουν σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές και τη μείωση της φτώχειας που τους πλήττει.

Το Pomorskie έχει ήδη εφαρμόσει την εν λόγω προσέγγιση την περίοδο 2007-2013, χρησιμοποιώντας τους μηχανισμούς εφαρμογής που υπήρχαν διαθέσιμοι εκείνη την περίοδο. Σε κάθε έργο αναζωογόνησης που συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΤΠΑ, προβλεπόταν στο πλαίσιο του μέσου ευελιξίας ένα σημαντικό σύνολο πόρων για δραστηριότητες κοινωνικής φύσεως που αντιστοιχούσε στο 15% των επιλέξιμων δαπανών. Στόχος ήταν η στήριξη συμπληρωματικών κοινωνικών δράσεων σε υποβαθμισμένες περιοχές της Πολωνίας με ένα χωριστό ΕΠ που περιλάμβανε μέσο παρέμβασης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ).

Χρησιμοποιήθηκε ένας μοναδικός τύπος με βάση τις διαπραγματεύσεις με τις πόλεις όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και το προφίλ των έργων αναζωογόνησής τους, τα οποία χρηματοδοτήθηκαν στη

Ευρωπαϊκό Κέντρο Αλληλεγγύης στο Γκντανσκ

Εσωτερικό Ευρωπαϊκού Κέντρου Αλληλεγγύης στο Γκντανσκ

συνέχεια από το περιφερειακό ΕΠ για την περίοδο 2007-2013. Το Pomorskie χρησιμοποιεί αυτήν την «πilotική» διαπραγματευτική προσέγγιση για τη δημιουργία βέλτιστων λύσεων μεγάλης κλίμακας για πόλεις και τις λειτουργικές περιοχές τους που είναι επιλέξιμες για στήριξη από δημόσια κονδύλια.

Ένας δοκιμασμένος και εγκεκριμένος μηχανισμός

Η προσέγγιση προς τα έργα αναζωογόνησης τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από το περιφερειακό ΕΠ για την περίοδο 2014-2020, περιλαμβάνει τη συνέχεια και ανάπτυξη ενός μηχανισμού που έχει δοκιμαστεί στο παρελθόν, χάρη στον οποίο υλοποιήθηκαν οκτώ περίπλοκα έργα ανάπτυξης που αφορούσαν πάνω από 50 000 κάτοικους υποβαθμισμένων περιοχών πέντε πόλεων.

Τα έργα αναζωογόνησης ακολουθούν ολοκληρωμένο τύπο έργου: υπάρχουν δύο έργα που σχετίζονται στενά, το ένα συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και το άλλο από το ΕΤΠΑ. Παράλληλα, οι παρεμβάσεις κοινωνικής φύσεως θα καθορίσουν τη διαμόρφωση των έργων υποδομής, παρά το αντίθετο. Η υλοποίηση ενός τέτοιου μοντέλου διευκολύνεται από το γεγονός ότι το περιφερειακό ΕΠ για την περίοδο 2014-2020 συνιστά πρόγραμμα δύο ταμείων.

Οι διαπραγματεύσεις πολλαπλών σταδίων μεταξύ 31 πόλεων και περιφερειακών αρχών αφορούν, μεταξύ άλλων ζητημάτων, την οριοθέτηση των υποβαθμισμένων περιοχών, προγράμματα αστικής ανάπτυξης και το πεδίο εφαρμογής ολοκληρωμένων έργων αναζωογόνησης. Τα χρηματοδοτούμενα έργα πρέπει να βρουν λύσεις σε συγκεκριμένα προβλήματα που καθορίζονται στα προγράμματα αναζωογόνησης για υποβαθμισμένες περιοχές, οριοθετημένες βάσει συγκεκριμένων δεικτών της κοινωνικής, οικονομικής και χωροταξικής κατάστασης, όπου η κρίση είναι σχετικά εντονότερη όταν συγκρίνεται τόσο με την πόλη όσο και με την περιφέρεια.

Τα έργα θα υλοποιούνται από τις πόλεις με τη συμμετοχή διαφόρων εταιριών και ομάδων, χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση σύμφωνα με την οποία εμπλέκονται οι κάτοικοι και διασφαλίζεται η ευρύτερη συμμετοχή του κοινού σε κάθε στάδιο. Ο νόμος του 2015 για την αναζωογόνηση και οι κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν σε περιφερειακό επίπεδο συνιστούν τη βάση της προετοιμασίας των έργων αναζωογόνησης. Δεδομένου ότι η προετοιμασία ενός έργου αναζωογόνησης συνιστά μια δύσκολη και πολύπλευρη διαδικασία, 24 κωμοπόλεις και πόλεις του Pomorskie έλαβαν ειδικές επιχορηγήσεις για τον σκοπό αυτό.

Εδαφικές επενδύσεις

Το περιφερειακό ΕΠ για την περίοδο 2014-2020 βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε μια εδαφική προσέγγιση. Στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων εδαφικών συμφωνιών, οι περιφερειακές αρχές διαπραγματεύονται 8 λειτουργικές αστικές περιοχές (και —χωριστά, στο πλαίσιο ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων— με τη μητροπολιτική περιοχή Tri-City) δέσμες συνεκτικών έργων. Αυτό περιλαμβάνει τομείς όπως η επαγγελματική ενεργοποίηση, η προσχολική εκπαίδευση, οι κόμβοι μεταφορών, η επεξεργασία των αποβλήτων και η ανάπτυξη εξειδικευμένων υπηρεσιών υγείας. Τα εν λόγω έργα χρησιμεύουν στην αξιοποίηση των ευκαιριών ανάπτυξης και την εξάλειψη των εμποδίων που χαρακτηρίζουν τις εν λόγω περιοχές. Τα έργα που γίνονται δεκτά στο πλαίσιο εδαφικών συμφωνιών υπάγονται σε προτιμήσεις (επιπλέον μονάδες) για την πρόσβαση σε κονδύλια του περιφερειακού ΕΠ.

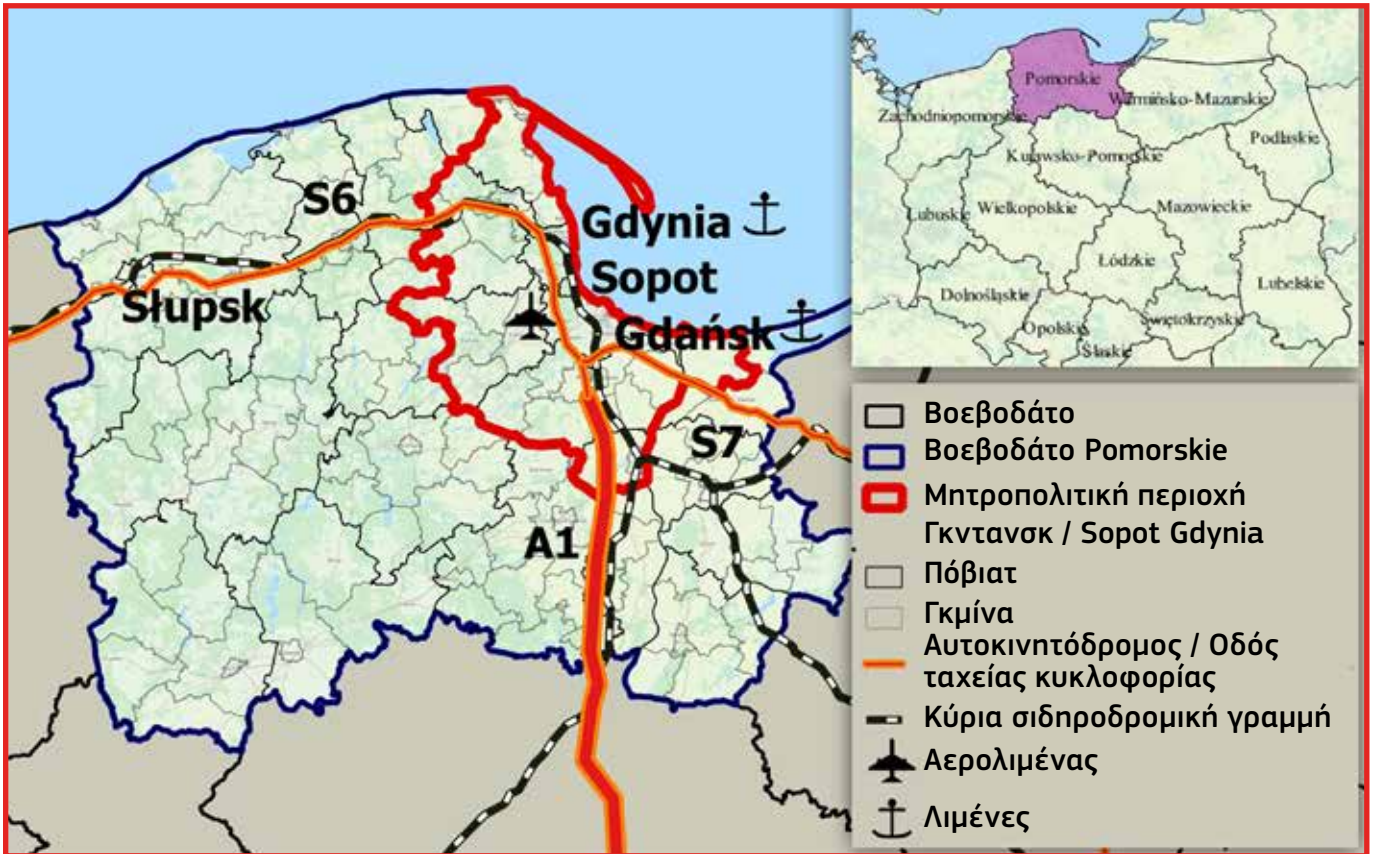
Η εδαφική προσέγγιση που έχει υιοθετηθεί στο Pomorskie βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι η επίλυση των αστικών προβλημάτων σε λειτουργικές περιοχές δεν απαιτεί μόνο οικονομικούς πόρους αλλά, πρωτίστως, τη συστηματική συνεργασία τόσο μεταξύ των όμορων δήμων καθώς και των δημόσιων αρχών και των επιχειρηματιών, των ΜΚΟ και των εκπαιδευτικών και επιστημονικών ερευνητικών ιδρυμάτων. Οι κανόνες για τη δημιουργία τέτοιων συνεργειών έχουν σχεδιαστεί για να εμπνεύσουν πνεύμα συνεργασίας εκεί όπου δεν υπήρχε παλαιότερα και να το ενισχύσουν εκεί που ήδη υπάρχει.

Περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία που αποκομίστηκε από την περίοδο 2007-2013, πρέπει να σημειωθεί ότι τα προβλήματα πρέπει να επιλύονται μέσα από δράσεις που έχουν σχεδιαστεί εκ των προτέρων βάσει στρατηγικής μελέτης. Οι συμφωνίες χρησιμεύουν στον ακριβή προσδιορισμό, την προσεκτική προετοιμασία και τον συντονισμό έργων προτεραιότητας, ενισχύοντας έτσι την προοπτική της εφαρμογής τους με τα ευνοϊκότερα αποτελέσματα.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

www.pomorskie.eu

ΒΟΕΒΟΔΑΤΟ POMORSKIE

Πληθυσμός: 2 302 000 που αντιστοιχούν στο 6.0 % του πληθυσμού της Πολωνίας. Ο αυξανόμενος πληθυσμός της περιφέρειας είναι νεότερος σε σύγκριση με τον συνολικό πληθυσμό της Πολωνίας, με την υψηλότερη φυσική αύξηση και θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο.

Αγορά εργασίας: υπάρχει ένας αυξανόμενος αριθμός εργαζομένων με υψηλή παραγωγικότητα της εργασίας, συνοδευόμενη από υψηλό ρυθμό ανάπτυξης/πτώση της ανεργίας σε ποσοστό κάτω του μέσου όρου της χώρας.

Οικονομία: 64 % του μέσου όρου του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ σε ΜΑΔ της ΕΕ των 28, οικονομική δραστηριότητα πάνω από το μέσο όρο, υψηλά αποτελέσματα για καινοτόμες εταιρείες, παρουσία κορυφαίων πολωνικών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που κατέχουν το ξένο κεφάλαιο.

Έξυπνες εξειδικεύσεις: τεχνολογίες ανοικτής θαλάσσης, λιμενικές τεχνολογίες και τεχνολογίες εφοδιαστικής διαδραστικές τεχνολογίες σε περιβάλλον πλούσιο με πληροφορίες· οικολογικά αποδοτικές

τεχνολογίες στην παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή και την κατανάλωση ενέργειας και καυσίμων καθώς και στις κατασκευές· ιατρικές τεχνολογίες για ασθένειες που συνδέονται με τον τρόπο ζωής και τον κλάδο της γήρανσης.

Άλλοι βασικοί τομείς: επιχειρηματικές υπηρεσίες· φαρμακευτικά και καλλυντικά προϊόντα· βιοτεχνολογία· τουρισμός.

Δυνατά σημεία: θέση στο ΔΕΔ-Μ· η μητροπολιτική περιοχή Γκντανσκ-Gdynia-Sopot ως η καινοτόμος και δημιουργική μητρόπολη της Βαλτικής· μια παράκτια τοποθεσία με μεγάλους θαλάσσιους λιμένες· μοναδικό φυσικό περιβάλλον και πολιτιστική κληρονομιά (συμπεριλαμβανομένου του Γκντανσκ, μιας πόλης ελευθερίας και αλληλεγγύης)· και ένα μεγάλο ακαδημαϊκό κέντρο.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

www.rpo.pomorskie.eu

Πρωτοπόροι σε έργα κοινωνικής συνοχής

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ MIECZYSŁAW STRUK,
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΤΟΥ ΒΟΕΒΟΔΑΤΟΥ POMORSKIE

Πώς μπορεί η πολιτική συνοχής να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας Pomorskie; Σε ποιους τομείς θα θέλατε να δώσετε προτεραιότητα;

Η πολιτική συνοχής είναι κρίσιμης σημασίας για το Pomorskie. Το οφείλουμε κυρίως στους πόρους, τους στόχους και τις αρχές της ότι μάθαμε να σκεπτόμαστε και να ενεργούμε σύμφωνα με φιλοσοφία που στρέφεται προς τα αποτελέσματα και να ακολουθούμε μια συνολική προσέγγιση όσον αφορά τα προβλήματα που εντοπίζονται. Είναι δύσκολο, αν όχι ανέφικτο, να επιτευχθεί αυτό μέσα από τις τομεακές πολιτικές.

Η πολιτική συνοχής μας ώθησε επίσης αποτελεσματικά να εστιάσουμε σε βασικούς προβληματικούς τομείς, π.χ. στον τομέα της εκπαίδευσης δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση στην επαγγελματική εκπαίδευση, και στον τομέα της κινητικότητας εστιάσαμε στις δημόσιες συγκοινωνίες, συμπεριλαμβανομένου του σιδηρόδρομου. Σημαντική είναι επίσης η μεταφορά των επιτευγμάτων έρευνας και ανάπτυξης στην οικονομία, προσελκύνοντας επενδύσεις, βελτιώνοντας την ενεργειακή απόδοση και οικοδομώντας δίκτυο τουριστικών προϊόντων.

Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της νέας προσέγγισης συνδυασμού διαφορετικών κονδυλίων και χρηματοπιστωτικών μέσων; Πώς διασφαλίζεται η συνοχή και η συμπληρωματικότητα;

Στηρίξαμε την ιδέα ενός επιχειρησιακού προγράμματος που συνδυάζει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης από την απαρχή του διαλόγου για την πολιτική συνοχής για την περίοδο 2014-2020. Θεωρώ ότι πρέπει

να ακολουθήσει περαιτέρω ενοποίηση των εν λόγω ταμείων με τέτοιο τρόπο ώστε η παρέμβασή τους να έχει ένα πλήρως συμπληρωματικό χαρακτήρα. Το Pomorskie δεν διστάζει να αξιοποιήσει τον μηχανισμό των ολοκληρωμένων έργων, ιδίως στους τομείς της αναζωογόνησης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

Όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά μέσα, στην Πολωνία είμαστε πρωτοπόροι. Κατά τη γνώμη μου, τα εν λόγω μέσα φέρνουν τους μηχανισμούς για την εφαρμογή της πολιτικής

Πολυλειτουργικός σιδηροδρομικός σταθμός στην καρδιά της μητρόπολης

Αυτό το έργο είναι η πρώτη ευρωπαϊκή επένδυση που υλοποιήθηκε με σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και χρηματοδοτήθηκε από το JESSICA (Κοινή ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές), το επιστρεπτέο μέσο της ΕΕ. Αφορούσε την αναζωογόνηση του σιδηροδρομικού σταθμού και της περιβάλλουσας περιοχής στο Sopot. Δημιουργήθηκε συγκρότημα κτιρίων με έναν νέο σιδηροδρομικό σταθμό και χώρο εμπορικών καταστημάτων, γραφείων και ξενοδοχείου. Δημιουργήθηκε επίσης κόμβος σύνδεσης διαφόρων δημόσιων μεταφορικών μέσων.

www.sopotcentrum.com.pl

Σήραγγα που περνά κάτω από τον ποταμό Martwa Wisla

συναρκής πιο κοντά στις συνθήκες της αγοράς, κάτι που συμβάλλει σε αποτελεσματικές και καλά στοχευμένες δημόσιες παρεμβάσεις, αυξάνοντας την ένταση του αντίκτυπου. Με βάση την εμπειρία μας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών μέσων, ιδρύσαμε το Ταμείο Ανάπτυξης Pomorskie το οποίο μετά το 2023 θα αποτελεί ένα από τα βασικά επενδυτικά εργαλεία της περιφέρειας.

Στο πλαίσιο της συναρκής και του συντονισμού, αξίζει να σημειωθεί ότι το επιχειρησιακό πρόγραμμα της περιφέρειάς μας βασίζεται σαφώς σε μια εδαφική προσέγγιση και μια φόρμουλα διαπραγμάτευσης —π.χ. ως μέρος των ολοκληρωμένων εδαφικών συμφωνιών για αστικές λειτουργικές περιοχές. Αυτό σημαίνει ότι για τις κύριες αστικές περιοχές διαπραγματευόμαστε δέσμες έργων που επι-

διώκουν να μεγιστοποιήσουν τον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο σε διαφορετικά μέρη της περιφέρειας.

Υπάρχει μια γενική απαίτηση για την απλούστευση της διαχείρισης των ευρωπαϊκών ταμείων; Πώς μπορεί η περιφέρεια να συμβάλει συγκεκριμένα σε αυτό;

Δεν είχαμε ποτέ την τάση να δημιουργούμε περίπλοκες διαδικασίες και να επιβάλλουμε περιττές επιβαρύνσεις στους δικαιούχους. Κατά την κατάρτιση του νέου περιφερειακού επιχειρησιακού προγράμματος, προσπαθήσαμε να εμμένουμε σε αυτήν τη ρεαλιστική και ευέλικτη προσέγγιση, ωστόσο σήμερα υποκειμάστε σε αυστηρούς περιορισμούς από κανονισμούς που θεσπίζονται σε ευρω-

παϊκό και εθνικό επίπεδο. Κατανοώ την ανάγκη για συντονισμό και πιστεύω ότι σε ορισμένους τομείς πρέπει ακόμα να βελτιωθεί, αλλά δεν θα πρέπει να βασίζεται πρωταρχικά σε μια σειρά από συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες πρέπει να εφαρμόζουν τα ιδρύματα που διαχειρίζονται τα προγράμματα. Οι περιφέρειες διαθέτουν εμπειρία και δεν αποφεύγουν να αναλάβουν την ευθύνη για τις επιπτώσεις των προγραμμάτων. Πρέπει, ωστόσο, να έχουν μεγαλύτερη ελευθερία να επιλέγουν τον καλύτερο δρόμο για την επίτευξη των στόχων τους. Στο περιφερειακό επιχειρησιακό πρόγραμμά μας, αντιμετωπίζουμε τις πρακτικές διαδικασίες για τους δικαιούχους ως προτεραιότητα. Δημιουργήσαμε ένα εργαλείο για την υποβολή αιτήσεων μέσω του Διαδικτύου, το οποίο προσαρμόζεται

διαρκώς σύμφωνα με τα στοιχεία διαδοχικών διαγωνισμών. Υπάρχει επίσης ένα έγγραφο για τους δικαιούχους που παρέχει όλες τις πληροφορίες σχετικά με το πώς υποβάλλεται αίτηση για χρηματοδότηση έργου, την αξιολόγησή τους και την επακόλουθη εφαρμογή και λογιστική.

Τι αποτελέσματα προσδοκάτε να επιτύχετε στο τέλος της χρηματοδοτικής περιόδου 2014-2020;

Λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητές μας απορρόφησης και τους διαθέσιμους πόρους, προσδοκάμε ότι την περίοδο 2014-2020 θα εξασφαλίσουμε συνολικά 5,4 δις ευρώ από πόρους της ΕΕ. Αυτό περιλαμβάνει βέβαια την αξία του περιφερειακού επιχειρησιακού προγράμματος, δηλ. 1,8 δις ευρώ.

Εκτιμάμε ότι η πολιτική συνοχής θα λειτουργήσει καταλυτικά για μακροχρόνιες αλλαγές στην περιφέρειά μας. Θα πρέπει να οδηγήσει σε ώθηση των εταιρειών του Pomorskie στην παγκόσμια αξιακή αλυσίδα, στην ενίσχυση του εξαγωγικού προσανατολισμού της οικονομίας μας και στη μείωση της έντασης ενέργειας. Επίσης, θέλουμε να αξιοποιήσουμε καλύτερα την αγορά εργασίας, η οποία θα απαρτίζεται από καταρτισμένους, προοδευτικούς, θαρραλέους και δυναμικούς πολίτες. Επίσης επιδιώκουμε τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων, συμπεριλαμβανομένης της σημαντικής βελτίωσης της ποιότητας και της διαθεσιμότητας βασικών δημόσιων υπηρεσιών.

Νέα επέκταση σιδηροδρόμου και αεροδρομίου — Το Pomorskie στηρίζει τις δημόσιες συγκοινωνίες

Η κατασκευή του μητροπολιτικού σιδηροδρόμου του Pomorskie (PKM) και η επέκταση του αεροδρομίου του Γκντανσκ είναι οι μεγαλύτερες και σημαντικότερες επενδύσεις υποδομής για την ανάπτυξη των δημόσιων συγκοινωνιών στο Pomorskie. Ο PKM συνδέει τη μητροπολιτική περιοχή Tri-City με το αεροδρόμιο του Γκντανσκ και με την υποπεριφέρεια Kaszuby προς τα δυτικά. Το αεροδρόμιο του Γκντανσκ υποστηρίζει έναν αυξανόμενο αριθμό συνδέσεων μεταξύ της περιφέρειας του Pomorskie, της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου. Λόγω της δυναμικής αύξησης του αριθμού των επιβατών, οι οποίοι έχουν αυξηθεί τα τελευταία δύο χρόνια κατά άνω του 30 % στους 3,7 εκατομμύρια τον χρόνο, έχει καταστεί το τρίτο μεγαλύτερο αεροδρόμιο στην Πολωνία.

www.pkm-sa.pl

www.airport.gdansk.pl

Το Pomorskie και η κύρια πόλη του, το Γκντανσκ, βρίσκονται κοντά στη Βαλτική Θάλασσα. Πόσο συμμετέχει το Pomorskie στη στρατηγική για τη Βαλτική Θάλασσα και τι προσδοκάτε από αυτήν;

Συμμετέχουμε στη στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας από την αρχή. Τη βλέπουμε σαν μια ευκαιρία για πρόσθετα κίνητρα ανάπτυξης που θα προκύψουν από τον καλύτερο συντονισμό των αναριθμητών οργανισμών των χωρών της Βαλτικής. Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα της περιφέρειάς μας έχουμε προσδιορίσει τομείς στους οποίους θα προωθήσουμε ιδιαίτερα τη συνεργασία στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη Βαλτική Θάλασσα. Οι τομείς αυτοί

είναι: μεταφορά γνώσης, ανανεώσιμη ενέργεια, τουρισμός και βιοποικιλότητα. Ελπίζω ότι θα προκύψουν έργα υψηλής ποιότητας για το περιφερειακό μας πρόγραμμα ως απόρροια της αξιοποίησης της στρατηγικής για τη Βαλτική Θάλασσα ■

Επενδύσεις στην Πομερανία

Λόγω του έργου «Σύστημα οικονομικής προώθησης και πληροφόρησης στο βοεβοδάτο Pomorskie», δημιουργήθηκε ένα ολοκληρωμένο σύστημα υπηρεσιών για επενδυτές. Η συνεργασία μεταξύ βασικών παραγόντων που εξυπηρετούν επενδυτές στην περιφέρεια, οι οποίοι συνενώθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Επενδύσεις στην Πομερανία —η οποία δεν περιλαμβάνει μόνο στήριξη για επενδυτικά έργα αλλά καλύπτει και την προώθηση των επενδύσεων— οδήγησε στην ολοκλήρωση 57 επιτυχημένων έργων για τα οποία οι επενδυτές ανακοίνωσαν τη δημιουργία 8930 θέσεων εργασίας.

www.investinpomerania.pl

Όταν το κοινωνικό όφελος υπερτερεί του κέρδους

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η κοινωνική οικονομία, ένας τομέας που αντεπεξήλθε στην οικονομική κρίση της ΕΕ καλύτερα από άλλους, αποτελεί μακροχρόνια προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Επιτροπή, προκειμένου να προάγει μια «πολύ ανταγωνιστική κοινωνική οικονομία της αγοράς» έχει θέσει την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική καινοτομία στο επίκεντρο της στρατηγικής της «Ευρώπη 2020», τόσο όσον αφορά την εδαφική συνοχή όσο και στην αναζήτηση νέων λύσεων σε κοινωνικά προβλήματα, ιδίως, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού¹. Για χώρες όπως την Ελλάδα, όπου η οικονομική κρίση είχε σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας και την κοινωνική συνοχή, η κοινωνική οικονομία θα μπορούσε να είναι μια βιώσιμη εναλλακτική.

Η κοινωνική οικονομία δεν είναι κάτι καινούργιο για την Ελλάδα. Στην πραγματικότητα, η Κοινή Συντροφιά και Αδελφότητα των Αμπελακίων θεωρείται ο πρώτος σύγχρονος συνεταιρισμός στον κόσμο. Δημιουργήθηκε μεταξύ 1700 και 1770, απαρτιζόμενος από μικρές αδελφότητες παραγωγής βαμβακιού και νημάτων σε 22 χωριά της περιοχής των Τεμπών οι οποίες συνενώθηκαν το 1772 για να αποφύγουν περιττούς ανταγωνισμούς. Μετατράπηκε σε σημαντική επιχείρηση με 6000 μέλη, 24 εργοστάσια και 17 υποκαταστήματα σε όλη την Ευρώπη, από την Αγία Πετρούπολη και το Λονδίνο έως τη Σμύρνη. Τα μέλη της μπορούσαν να επωφεληθούν από κοινωνική ασφάλιση, υγειονομικές εγκαταστάσεις, σχολεία και βιβλιοθήκες και το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Αμπελακίων².

Έκτοτε, οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της χώρας έχουν αλλάξει πολύ. Ωστόσο, οι σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης, η αποεπένδυση και η τεράστια αύξηση των δεικτών ανεργίας υπογραμμίζουν, περισσότερο από ποτέ, την ανάγκη για επενδύσεις σε επιχειρήσεις των

οποίων κύριος στόχος είναι να έχουν κοινωνικό αντίκτυπο ενώ παραμένουν οικονομικά βιώσιμες.

Επένδυση στην περιφερειακή ανάπτυξη

Η κοινωνική οικονομία είναι ένας τομέας που δεν έχει ακόμα πλήρως αξιοποιηθεί στην Ελλάδα. Με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) —είτε συγκεκριμένα για την κοινωνική επιχειρηματικότητα (συνολικός προϋπολογισμός 6,4 εκατ. EUR) είτε μέσω ενσωματωμένων επιχειρηματικών δράσεων— η κοινωνική οικονομία μπορεί να αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια της νέας προγραμματικής περιόδου. Το γεγονός ότι περισσότερα από 100 εκατ. EUR από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) προορίζονται ειδικά για την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και για την επιλογή της κατάλληλης επενδυτικής προτεραιότητας από το σύνολο των 13 περιφερειών στα επιχειρησιακά προγράμματά τους καταδεικνύει περαιτέρω την πρόθεση των ελληνικών αρχών να χρησιμοποιήσουν την κοινωνική οικονομία ως νέο μοντέλο το οποίο θα συμβάλει στη συνολική ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Η κοινωνική οικονομία αναφέρεται επίσης και στο μνημόνιο συμφωνίας³ ως ένα από τα εργαλεία για τη στήριξη της απασχόλησης και της οικονομικής δραστηριότητας.

Με τη στήριξη της πολιτικής συνοχής, η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα αποτελεί μεγάλη ευκαιρία κάλυψης των κοινωνικών αναγκών και δημιουργίας βιώσιμων θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα, ακόμη και για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

1) COM 2011/682

2) Καλιτσουνάκης, 1929: 224-231, όπως αναφέρεται στον Νασιούλα, 2010:64

3) Περισσότερες πληροφορίες για το μνημόνιο συμφωνίας: http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/index_el.htm

Παρακάτω θα βρείτε τρία παραδείγματα έργων που επικεντρώνονται στην κοινωνική οικονομία στην Ελλάδα:

Μια υπόθεση όπου όλοι βγαίνουν κερδισμένοι

fun - food - social good.

Η **Wise Greece** είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση που λειτουργεί ως κοινωνική επιχείρηση με διπλό σκοπό: προωθεί περισσότερα από 450 ελληνικά προϊόντα κορυφαίας ποιότητας και μέσα από την πώληση αυτών αγοράζει τρόφιμα με σκοπό να τα χαρίσει σε

ανθρώπους που έχουν ανάγκη. Η Wise Greece επιλέγει τα καλύτερα ελληνικά προϊόντα και τα προωθεί σε διάφορα σημεία σε όλη τη χώρα και στο εξωτερικό. Οι έλληνες παραγωγοί χαρίζουν ένα ποσοστό των πωλήσεών τους στη Wise Greece ώστε να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες σε τρόφιμα των φιλανθρωπικών και μη κερδοσκοπικών οργανώσεων που στηρίζουν τους άστεγους, τα παιδιά και τους ηλικιωμένους.

Η εταιρεία έχει κερδίσει πολλά βραβεία κοινωνικής ευθύνης, μεταξύ άλλων το βραβείο βιώσιμης επιχείρησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο των βραβείων «Startup Greece Awards 2016».

<http://www.en.wisegreece.com/>

Δραστηριότητες κοινωνικής ενσωμάτωσης

Ο **Κοι.Σ.Π.Ε. Διαδρομές** είναι ένας κοινωνικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) στην Αττική που δημιουργήθηκε από εργαζομένους της Εταιρείας Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας. Κύριος στόχος τους είναι η εύρεση απασχόλησης σε ανθρώπους με ψυχοκοινωνικά προβλήματα και η κοινωνική επανένταξή τους. Για να το επιτύχει αυτό, ο Κοι.Σ.Π.Ε. διαθέτει γραφείο υποστηριζόμενης απασχόλησης και επαγγελματικής συμβουλευτικής που βοηθάει τους ανθρώπους με ψυχοκοινωνικές δυσκολίες να εξασφαλίσουν αλλά και να διατηρήσουν αμειβόμενη απασχόληση στην ελεύθερη αγορά εργασίας. Επίσης, ο συνεταιρισμός συνεργάζεται επίσης με ένα συνεργείο καθαρισμού, ένα καφενείο και έχει σχέσεις με το εμπόριο· αυτές οι δραστηριότητες συμβάλλουν στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης για τους πολίτες εκείνους που έχουν αποκλειστεί από την ελεύθερη αγορά εργασίας.

<http://koispediadromes.gr>

Σπεύσατε να διαβάσετε τις ειδήσεις!

Η **Σχεδία** είναι το μόνο ελληνικό περιοδικό δρόμου και είναι μέλος του Διεθνούς Δικτύου Εφημερίδων Δρόμου (International Network of Street Papers, INSP). Διανέμεται στους δρόμους της Αθή-

νας και της Θεσσαλονίκης από τον Φεβρουάριο του 2013 από άστεγους πολίτες, δίνοντάς τους την ευκαιρία να κερδίσουν ένα μικρό εισόδημα και να βελτιώσουν σταδιακά τις συνθήκες διαβίωσής τους. Η Σχεδία στηρίζει επίσης την επανένταξη των άπορων πολιτών μέσα από τη διοργάνωση δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων, όπως τοπικές ποδοσφαιρικές ομάδες, μαθήματα τέχνης και θεάτρου, κοινωνικές περιηγήσεις στην Αθήνα (τις «αόρατες διαδρομές») και πολλά ακόμη. ■

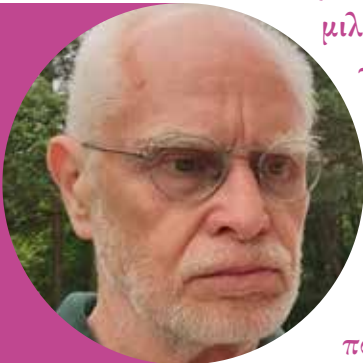
<http://www.shedia.gr/>

Η συμμετοχή των νέων στη βελτίωση των δημόσιων συγκοινωνιών

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ:
224 900 EUR**

**ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΗΣ ΕΕ:
191 200 EUR**

Το περιοδικό *Panorama* μιλάει στον συντονιστή του έργου **BAYinTRAP**, **Jacek Piotrowski**, σχετικά με τη σύνδεση της νεολαίας με την ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών.

Σε όλη την Ευρώπη, τα κράτη μέλη αναζητούν καλύτερους τρόπους να δημιουργήσουν καθαρά και αποτελεσματικά συστήματα αστικών συγκοινωνιών. Μολονότι, πολύ συχνά η έμφαση δίνεται στην τεχνολογία και τις υποδομές, το έργο BAYinTRAP αποφάσισε να δοκιμάσει μια διαφορετική προσέγγιση: να ωθήσει τη νεολαία να συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη μιας βιώσιμης πολιτικής αστικών συγκοινωνιών.

«Γνωρίζοντας ότι όταν η νεολαία αφοσιώνεται σε κάτι μπορεί να γίνει σημαντικός παράγοντας διάδοσης του μηνύματος υπέρ των βιώσιμων μεταφορών, το έργο μας στράφηκε προς τη δημιουργικότητα, τον ενθουσιασμό και την ικανότητά της να σκέφτεται έξω από τα εσκαμμένα, και χρησιμοποίησε τα παραπάνω για την αντιμετώπιση προκλήσεων όπως την οδική ασφάλεια, την προσβασιμότητα και τη διαχείριση του κυκλοφοριακού στις πόλεις», εξήγησε ο Piotrowski.

Τα αποτελέσματα αποτελούν μάθημα συμμετοχικής δημοκρατίας: ένα έργο για το οποίο συνεργάστηκε η νεολαία με δημόσιους υπαλλήλους από την Γερμανία, Λιθουανία και Πολωνία με σκοπό να επανεξετάσουν παλαιά προβλήματα και να ανεβρεθούν νέες προσεγγίσεις για καθαρότερες αστικές συγκοινωνίες.

Όταν μια ιδέα γίνεται πραγματικότητα

Το έργο βασίστηκε σε έμπνευση μιας προηγούμενης πανευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τις δημόσιες συγκοινωνίες (την πρωτοβουλία CIVITAS, www.civitas.eu). Καθώς συμμετείχε στο εν λόγω έργο,

ο Piotrowski και οι συνάδελφοί του από τον οργανισμό τοπικής διακυβέρνησης για την προώθηση του πολιτισμού στο Szczecinek (SAPIK) ήθελαν να δοκιμάσουν κάτι παρόμοιο — μολονότι σε μικρότερη κλίμακα— στη δική τους πόλη.

Με τη στήριξη των τοπικών αρχών για τις μεταφορές, προσέγγισαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του προγράμματός της «Διασυνοριακή συνεργασία για τη νότιο Βαλτική» (2007-2013). Μαζί με το Greifswald στη Γερμανία και το Klairėda στη Λιθουανία, που επίσης έχουν αναλάβει ενεργό δράση στον τομέα των βιώσιμων μεταφορών, οι πόλεις έλαβαν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Η ιδέα για τη θερινή κατασκήνωση προέκυψε κατά τη διάρκεια μιας αρχικής συνεδρίασης εκπροσώπων από το SAPIK, τους εταίρους της κοινοπραξίας erc gGmbH, το τεχνολογικό κέντρο Vorprommern και την αρχή δημόσιων συγκοινωνιών του Klairėda.

Ελεύθερη κατασκήνωση

Συμφωνήθηκε να φιλοξενήσει κάθε πόλη μια θερινή κατασκήνωση και να υποδεχτεί ομάδες από τις άλλες δύο πόλεις. «Με την αποστολή σπουδαστών από το Greifswald στο Szczecinek, για παράδειγμα, νιώσαμε ότι θα μπορούσαμε να θέσουμε επί τάπητος καινούργιες οπτικές γωνίες και ιδέες», υποστηρίζει ο Piotrowski. Εντούτοις, προσθέτει ότι οι συμμετέχοντες μπορεί να είχαν ωφεληθεί αν είχαν λάβει περισσότερες εις βάθος πληροφορίες για τις δημόσιες συγκοινωνίες από την αρχή, ώστε να εστιάσουν καλύτερα τις παρατηρήσεις τους κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων της κατασκήνωσης.

Κάθε πόλη ανέπτυξε τον δικό της διαγωνισμό και τα δικά της κριτήρια επιλογής συμμετεχόντων. Ζητήθηκε από τους υποψηφίους να προτείνουν βελτιώσεις για την κινητικότητα στην πόλη τους. Εκτός από τη συμμετοχή τους στο έργο BAYinTRAP, οι 60 νικητές, ηλικίας από 16 έως 19 ετών, έλαβαν επίσης βραβεία, όπως κάρτες δωρεάν διέλευσης στις δημόσιες συγκοινωνίες και εισιτήρια σινεμά.

Αρχικά, οι συμμετέχοντες ήρθαν σε επαφή με τις δημόσιες συγκοινωνίες μέσα από παρουσιάσεις και ξεναγήσεις μελέτης της πόλης όπου οι συμμετέχοντες έπρεπε να πάνε από ένα σημείο της πόλης σε άλλο,

χρησιμοποιώντας τις δημόσιες συγκοινωνίες. Για παράδειγμα, στο Szczecinek χρησιμοποίησαν smart phones για να προσανατολιστούν, στο Klairėda χρησιμοποίησαν το geocaching, και στο Greifswald πλοηγήθηκαν σε δρόμους βάσει γραπτών οδηγιών.

Κατευθείαν στην κορυφή

Έπειτα, οι συμμετέχοντες συζήτησαν θετικές και αρνητικές πτυχές των δημόσιων συγκοινωνιών βάσει των αρχικών παρατηρήσεών τους. «Κάθε ομάδα, εφοδιασμένη με έναν κατάλογο με τα κυριότερα ζητήματα, πρότεινε πιθανές βελτιώσεις», εξηγεί ο Piotrowski. «Υστερα, παρουσίασαν τα ευρήματά τους προσωπικά σε τοπικούς πολιτικούς, στη δημόσια διοίκηση και σε άλλους ενδιαφερομένους».

Ο Piotrowski διατείνεται ότι οι σπουδαστές είχαν τη δυνατότητα να αποφασίσουν με ανεξάρτητο τρόπο πώς να παρουσιάσουν τις συστάσεις τους: στο Szczecinek, προετοίμασαν μια παρουσίαση PowerPoint, ενώ στο Klairėda συζήτησαν κάθε σύσταση ξεχωριστά.

Επίσης, οι κατασκηνώσεις προσέφεραν εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε θέματα που αφορούσαν τη βιώσιμη κινητικότητα, την κυκλοφοριακή ασφάλεια και την ιθαγένεια. «Οι συμμετέχοντες διδάχτηκαν για τις βέλτιστες πρακτικές και συμπλήρωσαν μπρωιά βέλτιστων πρακτικών», προσθέτει ο Piotrowski. «Εάν εντόπιζαν κάτι που άξιζε να μεταφέρουν στην πόλη τους, έπρεπε να καταγράψουν τις λεπτομέρειες ώστε να επιστρέψουν στην πατρίδα τους με θετικές εμπειρίες».

Θετικές κινήσεις

Ως εκ τούτου, στο Szczecinek και το Klairėda η ιδέα που παρουσίασαν ενσωματώθηκε άμεσα στην πολιτική μεταφορών της κάθε πόλης. Ο Piotrowski σημειώνει ότι θα ήταν χρήσιμο για τους διοργανωτές τού έργου να είχαν ενθαρρύνει τις διοικήσεις των πόλεων να επενδύσουν στο έργο πριν παρουσιάσουν οι συμμετέχοντες τις ιδέες τους. «Υποθέσαμε ότι επειδή οι αρχές του Szczecinek ήταν ενθουσιασμένες και αφοσιωμένες στο έργο, το ίδιο θα ίσχυε και αλλού. Δυστυχώς, δεν ήταν έτσι τα πράγματα: το να εμπλακούν περισσότερο όλοι κατά τη φάση σχεδιασμού του έργου, θα είχε βοηθήσει».

Παρόλα αυτά, μολονότι οι αρχές του Greifswald ήταν λιγότερο ενθουσιώδεις, ως άμεσο αποτέλεσμα μιας πρότασης ενός σπουδαστή, ο φορέας εκμετάλλευσης των δημόσιων συγκοινωνιών στο Szczecinek ανέπτυξε αργότερα μια εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα που παρέχει πληροφορίες αφίξεων σε πραγματικό χρόνο για λεωφορεία σε συγκεκριμένες στάσεις.

Άλλες συστάσεις προς μελλοντική συζήτηση περιλαμβάνουν περισσότερες γραμμές λεωφορείων, χάρτες της πόλης σε στάσεις λεωφορείων, ποδηλατόδρομους σε πάρκα, καλύτερη πρόσβαση σε λεωφορεία για αναπηρικά καροτσάκια και καροτσάκια για νήπια, βελτιωμένες διαβάσεις για ποδηλάτες, πολλαπλές μεθόδους πληρωμής για την ενοίκιαση ποδηλάτων, υπόστεγα και παγκάκια στις στάσεις των δημόσιων συγκοινωνιών, και άλλα.

Πολλά από τα διδάγματα που αποκομίστηκαν θα ενσωματωθούν στον μελλοντικό περιφερειακό σχεδιασμό για τις μεταφορές. Για παράδειγμα, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής συνειδητοποίησαν ότι είναι δύσκολο να αλλάξουν οι νοοτροπίες και οι συμπεριφορές χωρίς να συμμετέχει άμεσα το κοινό στη διαμόρφωση της πολιτικής. «Όμως, ίσως το πιο σημαντικό αποτέλεσμα ήταν η επιβεβαίωση της σημασίας που έχει η άμεση δημοκρατία καθώς και η δύναμη του συναισθήματος της νεολαίας σχετικά με το ότι συμμετείχαν ενεργά στην τοπική αυτοδιοίκησή τους. Ένα τέτοιο αποτέλεσμα μπορεί εύκολα να αναπαραχθεί σε πολλά άλλα έργα, τομείς και περιφέρειες», καταλήγει ο Piotrowski. ■

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/poland/bayintrap-engaging-youth-and-changing-public-transportation

ΕΡΓΟ

Κέντρο αριστείας προσελκύει εταιρείες με υψηλές επιδόσεις

**ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΦΑΣΗΣ 1:
25 000 000 €
(32 406 250 EUR)**

**ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΕ:
9 000 000 €
(11 666 250 EUR)**

Το National Composites Centre (Εθνικό κέντρο για τα σύνθετα υλικά), που βρίσκεται σε ένα από τα πιο καινούργια πάρκα επιστημών του Ηνωμένου Βασιλείου, στεγάζει την τελευταία λέξη της έρευνας και της τεχνολογίας όσον αφορά τα σύνθετα υλικά, τις οποίες παρακολουθούν ορισμένες από τις πιο καινοτόμες εταιρείες παγκοσμίως.

Το National Composites Centre είναι μια εγκατάσταση έρευνας και ανάπτυξης με συγκεκριμένο σκοπό που άνοιξε το 2011 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Στο NCC συγκεντρώνονται δυναμικές εταιρείες και η καλύτερη επιστημονική, ακαδημαϊκή και εμπορική εμπειρογνωμοσύνη για την ανάπτυξη τεχνολογιών που στηρίζουν τον σχεδιασμό και την κατασκευή σύνθετων προϊόντων και αξιοποιούν πλήρως ευκαιρίες σε αυτόν τον τομέα σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο και εκτός αυτού. Περισσότερα από τα μισά από τα μέλη του προέρχονται από χώρες άλλες, εκτός Ηνωμένου Βασιλείου.

Τα προηγμένα σύνθετα υλικά είναι ελαφροβαρή υλικά υψηλών επιδόσεων που μεταμορφώνουν τον σχεδιασμό και την κατασκευή ευρέος φάσματος προϊόντων από εκείνα που χρησιμοποιούνται στην αεροναυπηγική και την αυτοκινητοβιομηχανία μέχρι τις θαλάσσιες και ανανεώσιμες τεχνολογίες και τον αθλητισμό και την ψυχαγωγία. Μειώνοντας το βάρος των προϊόντων, μπορούν να επιτευχθούν σημαντικές περικοπές στα κατασκευαστικά κόστη και τις εκπομπές άνθρακα και να δημιουργηθούν τεράστιες εμπορικές ευκαιρίες και τεχνολογικά πλεονεκτήματα.

Η σημασία του να βρίσκεται κανείς στο επίκεντρο αυτής της τελευταίας λέξης της έρευνας και της ανάπτυξης υπογραμμίζεται από τα τρέχοντα μέλη του NCC όπου περιλαμβάνονται ηγέτες της αγοράς όπως ο όμιλος Airbus, η GE, η Rolls-Royce, η GKN Aerospace, η BAE Systems, η Shell, η Vestas και η 3M, καθώς επίσης μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το Κέντρο δίνει στα μέλη του την ευκαιρία να αναπτύξουν, να προσαρμόσουν, να αναβαθμίσουν και να επικυρώσουν τρέχουσες διαδικασίες και τεχνολογίες ενώ παράλληλα επωφελούνται από τη συνεργασία με άλλους κατασκευαστές εξοπλισμού και προμηθευτές.

Εφαλτήριο

Το NCC συμμετέχει επίσης στην πρωτοβουλία High Value Manufacturing Catapult, μια στρατηγική πρωτοβουλία που απαρτίζεται από επτά κέντρα τεχνολογίας και καινοτομίας τα οποία λειτουργούν ως καταλύτες για την αναζωογόνηση της κατασκευαστικής βιομηχανίας του Ηνωμένου Βασιλείου. Το πρόγραμμα προσφέρει στους επιστήμονες, μηχανικούς και επιχειρηματίες πρόσβαση σε μια δεξαμενή εμπειρογνωμοσύνης και εμπειρίας από την ακαδημαϊκή κοινότητα, την έρευνα, τη βιομηχανία και την κυβέρνηση. Με την επιτάχυνση των νέων ιδεών προς την εμπορική πραγματικότητα, γεφυρώνεται το χάσμα μεταξύ της πρώιμης καινοτομίας και της κατασκευής σε βιομηχανική κλίμακα.

Το NCC, που καυχείται για φωτοβολταϊκά πάνελ που έχουν τοποθετηθεί στην οροφή για την ηλεκτροδότηση των εγκαταστάσεων και τα οποία αντισταθμίζουν τις εκπομπές του άνθρακα— έχει αναγνωριστεί ευρέως ως διεθνής ηγέτης στον κλάδο των σύνθετων υλικών ο οποίος βοηθάει να καταστεί ο κλάδος των σύνθετων υλικών πιο οικονομικά ανταγωνιστικός και περιβαλλοντικά υπεύθυνος. Το 2014, το κτίριο επεκτάθηκε στο διπλάσιο του μεγέθους του για να συμπεριλάβει μια μονάδα κατασκευής αντικειμένων μεγάλου όγκου (για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες της αυτοκινητοβιομηχανίας), εγκαταστάσεις κατάρτισης και μια σειρά εξοπλισμών μικρής κλίμακας για να καλυφθούν οι ανάγκες των MME.

Το NCC δημιούργησε γύρω στις 200 θέσεις εργασίας άμεσα και αυτός ο αριθμός αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά μέσα στα επόμενα χρόνια. Ίσως ακόμη πιο αξιοπρόσεχτο είναι ότι αναπτύσσει μια σειρά οικονομικά αποδοτικών καινοτόμων προϊόντων υψηλών επιδόσεων τα οποία θα συμβάλλουν στη μελλοντική δημιουργία ευρωπαϊκού πλούτου. ■

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ
<http://nccuk.com>

ΕΡΓΟ

Θετική αντίδραση σε παθητική στέγαση

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ:
3779000 EUR**

**ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΗΣ ΕΕ:
377900 EUR**

Χάρη στη χρήση καινοτόμων περιβαλλοντικών τεχνολογιών, η κατασκευαστική εταιρεία ξυλείας Weissenseer παράγει τώρα παθητικές κατοικίες υψηλής ποιότητας, μέσα σε ένα παθητικό κτίριο υψηλής ποιότητας.

Η εταιρεία Weissenseer Holz-System-Bau GmbH, που αρχικά ήταν μια παραδοσιακή επιχείρηση ξυλείας, με έδρα την Αυστριακή πόλη Greifenburg, έχει μετατραπεί σε ειδήμονα παραγωγής κομψών ξύλινων παθητικών κατοικιών. Η παραγωγή αυτών των περιβαλλοντικά φιλικών οικημάτων αντιπροσωπεύει πια σχεδόν το 90 % των συνολικών δραστηριοτήτων της εταιρείας.

Αρχικά, η εταιρεία έπρεπε να δημιουργήσει μια καινούργια διαδικασία παραγωγής για το καρτοφυλάκιο του νέου προϊόντος της. Το έργο «το μικρότερο εργοστάσιο στον κόσμο» έκανε ακριβώς αυτό. Ανέπτυξε μια τελειώς καινούργια γραμμή παραγωγής ικανή να κατασκευάζει βάσει αυστηρών προτύπων παθητικής στέγασης, πράγμα που επίσης απλούστευσε και αυτοματοποίησε τη διαδικασία κατασκευής.

Το πρότυπο για την παθητική στέγαση στην κεντρική Ευρώπη απαιτεί, μεταξύ άλλων κριτηρίων, το τελικό κτίριο να έχει σχεδιαστεί ώστε να διαθέτει μια συνολική πρωτογενή κατανάλωση ενέργειας όχι μεγαλύτερη από 120 kWh/m² ετησίως.

Το έργο χρηματοδοτήθηκε εν μέρει από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσω του επιχειρησιακού προγράμματος «Kärnten» για την περίοδο 2008-2009. Χάρη σε αυτό το έργο, ο χρόνος που αφιερώνεται για την κατασκευή μιας παθητικής κατοικίας στην εταιρεία Weissenseer, από την αρχική παράδοση των πρώτων υλών έως την τελική αποστολή των δομικών στοιχείων στους πελάτες, έχει μειωθεί ριζικά από έναν μέσο όρο 20 εργάσιμων ημερών σε μόλις δύο έως τέσσερις ημέρες!

Αυτή η σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας επιτεύχθηκε με την ανάπτυξη μιας πολύ αποτελεσματικής αλυσίδας παραγωγής, η οποία είναι αυτοματοποιημένη σε μεγάλο βαθμό και βελτιώνεται σε σχέση με διάφορα κριτήρια χρόνου και χώρου. Το «μικρότερο εργοστάσιο στον κόσμο» έχει τώρα την ικανότητα να παράγει συνολικά 150 με 170 τυποποιημένες παθητικές κατοικίες ετησίως.

Ηγέτης σε περιβαλλοντικά θέματα

Εκτός του ότι είναι μια αποτελεσματική μονάδα παραγωγής, το μικρότερο εργοστάσιο στον κόσμο είναι επίσης μια παθητική κατοικία από μόνο του. Απαιτεί πολύ λίγη συμπληρωματική θέρμανση καθώς η θερμότητα που παράγεται από τα μηχανήματα παραγωγής επαρκεί για να κρατά ζεστό το εργοστάσιο. Επιπλέον, περίπου το ένα έκτο του κτιρίου αποτελείται από χώρους γραφείου, συμπεριλαμβανομένων χώρων αναψυχής και ενός καφέ. Χάρη σε μια βελτιστοποιημένη δομή κτιρίου με εσωτερικές πηγές θέρμανσης και μεγάλα τζαμένια παράθυρα, το κτίριο του γραφείου συνάδει επίσης με τα πρότυπα της παθητικής κατοικίας.

Το νέο εργοστάσιο τώρα λειτουργεί ως «εκθετήριο» για διάφορα κτίρια ποικίλης χρησιμότητας που η εταιρεία Weissenseer προτίθεται να παράγει στο εγγύς μέλλον. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται κτίρια γραφείων, εμπορικά κτίρια, σχολεία και άλλα δημόσια κτίρια.

Εκτός από μια θετική αρχική ώθηση στην οικονομία της περιοχής Kärnten, το έργο έχει ήδη δημιουργήσει αρκετές νέες θέσεις εργασίας εντός της εταιρείας. ■

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

<http://www.weissenseer.com/en/home/>

ΕΡΓΟ

Φως στις προοπτικές ουγγρικής εταιρείας!

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ:
2 163 400 EUR**

**ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΗΣ ΕΕ:
1 005 200 EUR**

Η ουγγρικής εταιρεία φωτισμού και επεξεργασίας πλαστικού IBV Hungária Kft. επέκτεινε σημαντικά την κατασκευαστική βάση της, δημιουργώντας 50 θέσεις εργασίας και συμβάλλοντας στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής χάρη σε χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Κατά τη διάρκεια του 2012 και του 2013, το έργο στήριξε την κατασκευή 5659m² αποθηκευτικού χώρου και 965m² εργαστηρίου συναρμολόγησης στις κεντρικές εγκαταστάσεις της εταιρείας στο Kiskunfélegyháza, στην περιφέρεια Bács-Kiskun της Ουγγαρίας. Αυτή η επέκταση των δραστηριοτήτων της εταιρείας δεν διαφύλαξε μόνο τις υπάρχουσες 463 θέσεις εργασίας της επιχείρησης, αλλά δημιούργησε και άλλες 49. Η περιβάλλουσα περιοχή επωφελήθηκε επίσης ως αποτέλεσμα αυτής της επένδυσης.

Εκτός, από την κατασκευή των νέων δύο κτιρίων, κατασκευάστηκαν περισσότερα από 4.6 km δρόμου για να επιτρέψουν την ομαλή μεταφορά των πρώτων υλών και των τελικών προϊόντων από και προς το εργοστάσιο. Επιπλέον, ανεγέρθηκαν 485 μέτρα περίφραξης γύρω από τις δύο νέες δομές και μια νέα δεξαμενή αποθήκευσης νερού οικοδομήθηκε επίσης για την τήρηση των κανονισμών πυρασφάλειας.

Περισσότερος χώρος, χαμηλότερο κόστος

Οι νέες εγκαταστάσεις παρέχουν τώρα ένα σύγχρονο χώρο παραγωγής για το στάδιο πριν τη συναρμολόγηση και την τελική συναρμολόγηση, την ολοκλήρωση της αποστολής και την αποθήκευση των τελικών προϊόντων. Από την άλλη, η κατασκευή των κτιρίων ελευθέρωσε χώρο για καινούργιο κατασκευαστικό εξοπλισμό. Ήταν κρίσιμο το ότι η νέα αποθήκη βοήθησε να επιταχυνθεί η ροή των υλικών, επιτρέποντας τη σημαντική επέκταση του φάσματος προϊόντων της εταιρείας. Και το κόστος παραγωγής μειώθηκε επίσης χάρη στο έργο.

Η επιπρόσθετη χωρητικότητα του αποθηκευτικού χώρου ήταν αναγκαία ώστε να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της εταιρείας, η οποία είχε θιγεί από τη χρηματοπιστωτική κρίση και τις νέες προκλήσεις στην αγορά. Η επέκταση ήταν επίσης ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι η επιχείρηση θα μπορούσε να διαφοροποιήσει την προσφορά των προϊόντων της.

«Η IBV κατάφερε να επενδύσει στην επέκταση πολύ γρηγορότερα από ότι αν είχε χρησιμοποιήσει άλλες χρηματοδοτικές πηγές», σχολιάζει η Krisztina Rácz, η επικεφαλής οικονομικών της εταιρείας. «Η επένδυση διασφαλίζει καλύτερη θέση για την εταιρεία και μια ακόμη καλύτερη θέση για τους εργαζομένους της».

Παρά την περιπλοκότητά του, το έργο ολοκληρώθηκε σε μόλις 18 μήνες χωρίς σημαντικές επιπλοκές. Η χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το έργο προήλθε από το επιχειρησιακό πρόγραμμα του ΕΤΠΑ «Νότια Μεγάλη Πεδιάδα».

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

<http://www.ibv.hu/>
www.kwf.at

Τροφοδοτώντας την καινοτομία και την τεχνολογία επιτόπου

ΕΡΓΟ

**ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ:
EUR 958 500**

**ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΕ:
EUR 640 600**

Το δίκτυο Agripir δημιουργήθηκε ως αντίδραση στις αυξανόμενες ανησυχίες σχετικά με την ικανότητα του παραδοσιακού τομέα ορεινών καλλιεργειών στην περιοχή των γαλλικών και ισπανικών Πυρηνάων να παραμείνει ανταγωνιστικός στις αγροτικές αγορές.

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Γαλλία-Ισπανία-Ανδόρα» για την προγραμματική περίοδο από το 2007 έως το 2013. Το 2012, ξεκίνησε για να βρει καινοτόμες λύσεις σε κάποια από τα προβλήματα που βιώνουν οι γεωργοί στα βουνά και από τις δύο πλευρές των γαλλοϊσπανικών συνόρων. Ως πρώτο βήμα, το δίκτυο Agripir δημιουργήθηκε με τη συμμετοχή 150 οργανώσεων και περισσότερων από 300 ατόμων από τον γεωργικό κλάδο, από ερευνητικούς θεσμούς, ΜΜΕ υψηλής τεχνολογίας και φορείς τοπικής ανάπτυξης.

Επιχειρήσεις από τον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών, των ηλεκτρονικών και του διαστήματος συνεργάστηκαν με ερευνητές, συνεργατικούς σχηματισμούς και φορείς ανάπτυξης ώστε να ανεβρεθούν πρακτικά μέτρα που θα μπορούσαν να αλλάξουν την προσέγγιση για την ορεινή καλλιέργεια στα Πυρηνάια. Κύριος στόχος ήταν να συγκεντρωθούν πόροι και χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ώστε να εντοπιστούν και να στηριχτούν έργα έρευνας και ανάπτυξης με πραγματικό οικονομικό δυναμισμό.

Το δίκτυο Agripir που ηγείται της τριετής πρωτοβουλίας συμφώνησε τελικά σε πέντε διαφορετικά έργα που θα προάγουν τις φιλοδοξίες τους περαιτέρω. Μέχρι το τέλος του 2015, τα έργα είχαν ολοκληρώσει τη φάση Ε&Α και προετοίμαζαν να θέσουν σε εμπορία τα προϊόντα, τις διαδικασίες και υπηρεσίες τους.

Τα πέντε καλύτερα έργα

Το έργο **E-PASTO** ανέπτυξε μία πρωτότυπη διάταξη γεωεντοπισμού που παρέχει τη δυνατότητα στους αγρότες να τοποθετούν και να διαχειρίζονται κοπάδια που διαμένουν σε ορεινά θερινά βοσκοτόπια. Τα βοοειδή φορούν κολάρα υψηλής τεχνολογίας που περιλαμβάνουν ισχυρή διάταξη η οποία επιτρέπει στον γεωργό να παρακολουθεί τη θέση τους και τις συνήθειες διατροφής τους ώστε να καθορίζει ασφαλείς ζώνες και να προλαμβάνει κλοπές. Το δίκτυο επικοινωνίας χαμηλών συχνοτήτων μπορεί να λειτουργεί αυτόνομα για έξι με εννέα μήνες, να αναφέρει την τοποθεσία ανά 60 έως 90 λεπτά, και να ειδοποιεί άμεσα τον γεωργό μέσω smartphone, tablet ή υπολογιστή, σε περίπτωση που παραβιαστεί η ασφάλεια.

Όπως υπονοεί και το όνομα, η πρωτοβουλία **COWMON** (παρακολούθηση αγελάδων) λειτουργεί επίσης βάσει ενός συστήματος αδιάλειπτης επιτήρησης των ζώων που περιφέρονται σε εκτενείς και απομακρυσμένες ορεινές περιοχές. Εδώ, ο στόχος είναι να αναπτυχθεί ένα τελικό προϊόν το οποίο είναι οικονομικά αποδοτικό και αυτάρκες ως προς τη χρήση ενέργειας.

Ομοίως, το έργο **HY-POWERBOX** προσπαθεί να βοηθήσει τους αγρότες να γίνουν αυτάρκεις όσον αφορά την ενέργεια που χρειάζονται για να φέρουν εις πέρας τις καθημερινές δουλειές τους σε δύσβατες περιοχές.

Στόχος του **LIVE-PRE-LIFE** είναι η δημιουργία ενός σφαιρικού συστήματος που μπορεί να βελτιώσει τη συνύπαρξη μεταξύ μεγάλων σαρκοβόρων και κοπαδιών σε ορεινές περιοχές. Το τελικό πακέτο θα περιλαμβάνει συστήματα καταλυμάτων ζώων, έγκαιρο εντοπισμό επιθέσεων σαρκοβόρων και τον ενεργό αποκλεισμό τους.

Τέλος, το έργο **MASTECH** αναπτύσσει ένα σύστημα που περιλαμβάνει μαγνητικό πυρηνικό συντονισμό και θερμική ανάλυση για τον έγκαιρο εντοπισμό της μαστίτιδας στα αιγοπρόβατα και τα βοοειδή.

Κατά τη διάρκεια του έργου, η ομάδα του δικτύου Agripir οργάνωσε επίσης ένα φεστιβάλ μιας ημέρας για τα ορεινά βοσκοτόπια, το οποίο εξοικείωσε περίπου 600 επισκέπτες, συμπεριλαμβανομένων τουριστών και γεωργικών αντιπροσώπων, με το δίκτυο και τα πρώτα αποτελέσματα του έργου. Άλλες εκδηλώσεις περιελάμβαναν ένα συνέδριο για τους λύκους, εργαστήρια δικτύωσης και μια συνάντηση στρογγυλής τραπέζης για τις μελλοντικές προκλήσεις της ορεινής γεωργίας που, χάρη στο δίκτυο Agripir, δεν έχει πια να διανύσει τόσο μεγάλες ανηφοριές.

Το έργο έλαβε το τελικό βραβείο του το καλοκαίρι του 2015, όταν επιλέχθηκε ως ο τελικός υποψήφιος για τα βραβεία RegioStars στην κατηγορία «Εξυπηνη ανάπτυξη: ενεργοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων των ΜΜΕ για μια ψηφιακή οικονομία».

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

<http://www.agripir.com/fr/>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Κρακοβία (PL)

Διάσκεψη για το επενδυτικό σχέδιο

25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Izola (SI)

Στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή των Άλπεων

10-13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Βρυξέλλες (BE)

Ευρωπαϊκή εβδομάδα περιφερειών και πόλεων
(μεταξύ άλλων και η τελετή RegioStars)

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy
#ESIFunds

EUinmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
@CorinaCretuEU

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες για αυτές τις εκδηλώσεις στο τμήμα του Ημερολόγιου του δικτυακού τόπου Info regio:

http://ec.europa.eu/regional_policy/el/newsroom/events/

Υπηρεσία Εκδόσεων

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής
Επικοινωνία – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Βρυξέλλες
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu